

Emakumeen egoerari buruzko azterketa Nafarroako Kirol Jokoetan eta Nafarroako kirol federatuan

I ATALA DIAGNOSTIKOA

2017ko Otsaila

AURKIBIDEA

I. ATALA: DIAGNOSTIKOA

1. Sarrera	6
2. Helburuak.....	9
3. Parte-hartzearen analisia Nafarroako kirol federatuan	10
3.1. Nafarroako Kirol Jokoak	10
3.2. Kirol lizentziak Nafarroako kirol federazioetan	14
3.2.1. Talde modalitateak	22
3.2.2. Banakako modalitateak.....	25
3.2.3. Bestelako banakako modalitateak	33
3.3. Lizentziak estamentu tekniko eta arbitralean	40
3.3.1. Estamentu teknikoa	40
3.3.2. Estamentu arbitrala	44
3.4. Kirolariak, gizonezko eta emakumezko teknikariak eta goi mailako gizonezko eta emakumezko arbitroak	48
3.5. Nafarroako kirol federazioen lehendakaritzak.....	51
4. NKGIak kirol federatuari ematen dion diru-laguntzaren oinarrien azterketa	52
5. Egungo egoeraren gaineko iritziak eta egun dauden beharrak	60
5.1. Emakumeen Kirol Batzordea	60
5.2. Nafarroako Gobernuko Kirol Zuzendaria	64
6. Erreferentziak	66

TAULEN, IRUDIEN ETA IMAJINEN AURKIBIDEA

TAULAK:

1. Federatuak dauden infantilen, kadeteen eta jubenilen ehunekoa sexuaren arabera 2015 ..	15
2. Lizentzia federatuak kirolaren eta sexuaren arabera 2015	17
3. 1000tik gora lizentzia dituzten federazioen lizentziak sexuaren arabera eta beraien proportzioa 2015eko lizentzia guztiekiko	21
4. Estamentu teknikoko lizentziak sexuaren arabera 2015	41
5. Estamentu arbitraleko lizentziak sexuaren arabera 2015	45
6. Kirol federatuari loturiko ze diru-laguntza aztertu diren	53
7. Kirol federazioei emandako diru-laguntzak.....	54
8. Kirol errendimenduko programei emandako diru-laguntzak	55
9. Diru-laguntzak klubei konkurrentzia lehiakorrean eta ebaluazio indibidualean	56
10. Kirol jardura eta kirol jazoeretarako diru-laguntzak	57
11. Egoitzan plaza bat eskatzeko oinarriak, formaziorako laguntzak eta diru-laguntza Miguel Indurain Fundazioari.....	58

IRUDIAK:

1. Parte hartzearen ehunekoa NKJetan sexuaren arabera 2015	10
2. Mutilen parte- hartzea kategoria eta kirol bakoitzean 2015	11
3. Nesken parte- hartzea kategoria eta kirol bakoitzean 2015	11
4. Parte-hartzearen bilakaera NKJetan kategoriaren eta sexuaren arabera 2011-2015	12
5. Lizentzia federatuak Nafarroan sexuaren arabera 2015	14
6. Infantilen, kadeteen eta jubenilen lizentzien bilakaera sexuaren arabera	16
7. Kirolarien lizentzien bilakaera sexuaren arabera	16
8. Lizentzia federatuen banaketa kirolaren eta sexuaren arabera 2015	18
9. Emakumeen lizentzien banaketa 2015	19
10. Gizonen lizentzien banaketa 2015	20
11. Gizonezkoen saskibalo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	22
12. Emakumeen saskibalo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	22
13. Gizonezkoen eskubalo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	23

14. Emakumeen eskubaloi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	23
15. Gizonezkoen futbol lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	24
16. Emakumeen futbol lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	24
17. Gizonezkoen atletismo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	25
18. Emakumeen atletismo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	25
19. Gizonezkoen txirrindularitza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	26
20. Emakumeen txirrindularitza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	26
21. Gizonezkoen gimnasia lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	27
22. Emakumeen gimnasia lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	27
23. Gizonezkoen judo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	28
24. Emakumeen judo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	28
25. Gizonezkoen karate lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	29
26. Emakumeen karate lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	29
27. Gizonezkoen igeriketa lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	30
28. Emakumeen igeriketa lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	30
29. Gizonezkoen pilota lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	31
30. Emakumeen pilota lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	31
31. Gizonezkoen taekwondo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	32
32. Emakumeen taekwondo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	32
33. Gizonezkoen ehiza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	33
34. Emakumeen ehiza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	33
35. Gizonezkoen golf lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	34
36. Emakumeen golf lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	34
37. Gizonezkoen mendi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	35
38. Emakumeen mendi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	35
39. Gizonezkoen padel lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	36
40. Emakumeen padel lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	36
41. Gizonezkoen tiro olinpiko lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	37
42. Emakumeen tiro olinpiko lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	37
43. Gizonezkoen triatloi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015	38
44. Emakumeen triatloi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.....	38
45. Estamentu teknikoko lizentzien ehunekoa sexuaren arabera 2015	40

46. Gizonezko eta emakumezko teknikarien lizentzien bilakaera 2010-2015	40
47. Emakumezko teknikarien lizentzien banaketa 2015	42
48. Gizonezko teknikarien lizentzien banaketa 2015.....	42
49. Estamentu arbitraleko lizentzien ehunekoa sexuaren arabera 2015	44
50. Gizonezko arbitroen eta emakumezko arbitroen lizentzien bilakaera 2010-2015	44
51. Emakumezko arbitroen lizentzien banaketa 2015	46
52. Gizonezko arbitroen lizentzien banaketa 2015.....	46
53. Nafarroako goi mailako kirolariak 2016	48
54. Nafarroako goi mailako gizonezko eta emakumezko teknikariak 2016	49
55. Nafarroako goi mailako gizonezko eta emakumezko arbitroak 2016	50
56. Nafarroako federazioen lehendakaritzetan dauden emakume eta gizonen ehunekoa 2016	51

I. ATALA: DIAGNOSTIKOA

1. Sarrera

2015-2019ko legegintzaldian Nafarroako Kirol eta Gaztedi Institutuak (NKGI) argi erakutsi du emakumeen kirola, eta bereziki, emakumeen kirol federatua sustatzera bideratutako neurriak hartzeko konpromisoa. Eremu hau tradizioz gizonezkoena izan da, eta oraindik ere, kirol modalitateko estamentuetan emakumeak sartzeko erresistentziak izan badira. Aldi berean, kontuan hartuz kirol eskaintza ondo egituratu bati lehen urteetan ematen zaion garrantziak aurrerago kirol federatuaren eremuan jarraitzeko aukerarekin lotura duela, NKGIk beharrezkotzat jotzen du Nafarroako Kirol Jokoetan (NKJ) emakumeek duten parte-hartzea ere aztertzea, eta hala, beharrezko balitz egokiak liratekeen neurriak hartzea Nafarroako kirol eremuan emakumeen partaidetza sustatzeko.

Zentzu honetan, egungo legediak ekintza esparru zehatz bat eskaintzen dio NKGIari eta esparru honek ahalbidetzen dio, halaber, Nafarroako kirol federazioen eremuan emakumeen parte-hartzea sustatzeko neurriak hartu ahal izatea.

Batetik, Uztailaren 5eko [15/2001 Foru Legeak](#), Nafarroako kirolari buruzkoak, hala dio:

- » 49. Art.- federazioen funtzioak, “f” atala. *Nafarroako Administrazio Publikoekin batera, gizon eta emakumeen berdintasuna sustatu bi generoetako bat ondo ordezkatua ez dagoen kirol modalitateetan.*

Arau berbera [80/2003 Foru Dekretuan](#) ageri da, Apirilaren 14an, eta bere bitartez arautzen dira Nafarroako Kirol erakundeak eta Nafarroako Kirol Erakundeen Erregistroa.

Bestalde, Azaroaren 28ko [33/2002 Foru legeak](#), Nafarroako gizon-emakumeen berdintasuna sustatzearen aldekoak, hainbat eremutan emakumearen egoerari buruzko azterketak egitera presatzen du:

- » 1. Art.- Sentsibilizaziorako helburuak eta neurriak, "I" atala. *Gizon emakumeen aukera berdintasunarekin zerikusia duten alderdiak ikertzeko ikerketak egingo dira, gero hartu beharreko erabakiak eta jendartea kontzientziazteko jokabideak definitzeko.*

Egungo lege esparruaz gain, NKGlaren jarduera lotua dago *Nafarroako Gobernurako Hitzarmen Programatikora 2015-2019 Legegintzaldian*, zeinak hainbat eremu instituzionaletan eraman beharreko hainbat esku-hartze zehazten dituen, kirolaren eta berdintasunaren eremuak barne. Azken honetan, zehazki (2.5 atalean), eremu publikoan emakumearen parte-hartzeari lotutako hainbat jokabide zehazten dira; genero inpaktua izango duten txostenak burutzea; hizkuntzaren erabilera ez sexistaren hautua; diru-laguntzetan eta hitzarmenetan genero klausulak txertatzea; gizon-emakumeen irudi ez estereotipatuak zabaltzeko formazio eta praktika onen kodigoak sustatzea; eta abar.

Aldi berean, garrantzitsua da azpimarratzea NKJen eremuan eta kirol federatuaren eremuan emakumeen parte-hartzea sustatzeko proiektu zehatzak burutuz, NKGIa Europar Komisioak (2014-2010 eperako) kirol eremuan gizon-emakumeen berdintasuna sustatzeko burututako ekintza proposamenak burutzen ariko litzatekeela (*Gender Equality in Sport. Proposal for Strategic Actions 2014-2020*¹). Ekintza hauek bost ekintza eremutan banatuak daude (erabaki postuetan oreka; emakumezko eta gizonezko entrenatzaileentzat berdintasuna; emakumeen kontrako indarkeriaren aurkako borroka kirolean; hedabideak; eta parte-hartzea), eta *mainstreaming* edo genero transbertsalitatearen bitartez garatu nahi dituzte, baita planifikazioaren bidez ere.

Proiektu hau burutzeko, Nafarroako Gobernuarentzat oinarritzkoa da Nafarroako kirol eremuko agenteen parte-hartzea; bereziki, Emakumeen Kirol Batzordearena. Batzorde honek eremu honetan emakumeen parte-hartzearekin dauden arazoak modu zehatzean lantzea du helburu.

Azken finean, NKGIk aldeko du lege esparrua kirol federatuaren eremuan emakumeen parte-hartzea lagunduko duten neurrien diseinua eta garapena burutzeko. Edonola ere, eremu honetan ekintza lerroak zehazteko beharrezkoa da hasierako egoera ezagutzea, hala, ekintza proposamenak aurretiaz identifikatutako beharretara egoki daitezen.

¹ http://ec.europa.eu/sport/events/2013/documents/20131203-gender/final-proposal-1802_en.pdf atarian eskuragarri.

Beraz, Nafarroako Gobernuak bi atal dituen proiektua hartu du kontuan: lehena, NKJetan eta Nafarroako eremu federatuko estamentu anitzetan emakumeen parte-hartzea zein den aztertuko duen ikerketa, eta aldi berean, Nafarroako Gobernuak eremu honetan emakumeen parte-hartzea sustatzeko dituen tresnen ikerketa. Bigarren atalean, azterketa kuantitatiboan ateratako emaitzak Nafarroako kirol federatuko agenteengandik ateratako datuekin kontrastatzen dira, eremu honetan gizon-emakumeen berdintasuna sustatzeko neurriak ezartzeko asmoz.

2. Helburuak

Ikerketa honen helburu orokorra Nafarroako kirol federatua eta NKJen esparruan emakumeen egungo egoeraren diagnostikoa burutzea da.

Planteamedu honen bidez jarraian datozen helburu zehatzak proposatzen dira:

- » Gaur egun emakumeak NKJen eta Nafarroako kirol federatuaren estamentu guztietan zer egoeratan dauden deskribatzea.
- » NKGlaren kirol politikak aztertu, erlazionaturik baitaude NKJetan eta Nafarroako Kirol federatua parte hartzen duten gizon-emakumeekin.
- » Kirol eskaintzaren egituraketan, baliabideen banaketan eta komunikazioan izan daitezkeen oztopoak identifikatu, NKJetan eta Nafarroako Kirol federatua emakumeen parte-hartzea sustatzeko.
- » Diru-laguntzen eta bestelako laguntzak eman ditzaketen politika instituzionalen ikuspuntutik hobetu beharrekoak identifikatu, NKJetan eta Nafarroako kirol federatua gizon-emakumeen berdintasuna sustatzeko.
- » Ekintza-neurriak proposatu NKJetan eta Nafarroako kirol federatuko estamentuetan emakumeen parte-hartzea sustatzeko.

Diagnostikoa garatzeko NKGlaren kirol saila aztertu da hiru ardatz nagusiren arabera; parte-hartze datuak; ezarritako kirol politika; eta aipatutako politika garatzeko baliabideak (aurrekontuak, kontzesioak, diru-laguntzak).

Burututako azterketa kuantitatibotik abiatuta, NKGIko politikari eta teknikariak elkarriketatu dira eta talde dinamika ere garatu da Nafarroako Emakumeen Kirol Batzordearekin. Euren ustez

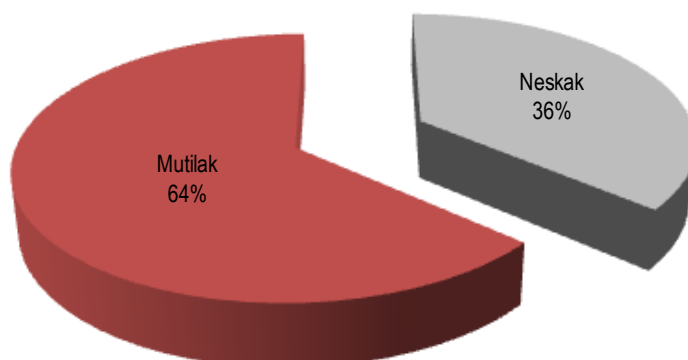
NKJetan eta Nafarroako kirol federatuen emakumeen parte-hartzea sustatzeko ze oztopo eta behar dauden ezagutzea izan da helburua.

3. Parte-hartzearen analisia Nafarroako kirol federatuen

3.1 Nafarroako Kirol Jokoak (NKJ)

2015-2016 denboraldian ospatutako Nafarroako Kirol Jokoen XIX. edizioan 21.574 pertsonen² hartu zuten parte eskaini ziren 37 jardueretako batean edo hainbatetan; 7.831 neskak izan ziren eta 13.743 mutilak.

1. Irudia: Parte-hartzearen ehunekoa NKJetan sexuaren arabera 2015.

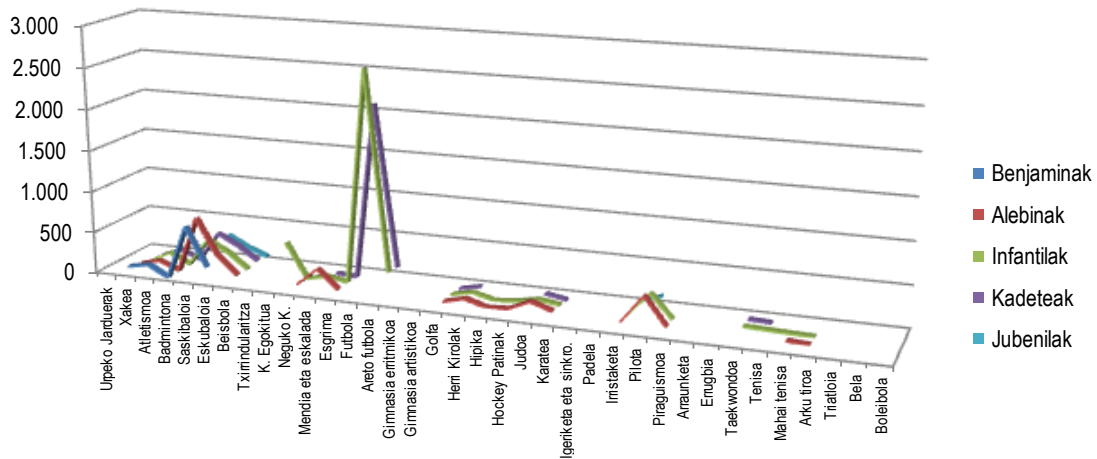

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Mutilek jarduera hauetako 29tan hartu zuten parte eta neskek 30etan. Mutil parte-hartzaileen gehiengoa infantilen kategoriakoa da (4.839), eta nesken gehiengoa alebinen kategoriakoa.

²Datu hau lizentzia guztiei dagokiena da: posible da parte-hartzaile kopuru erreala baxuagoa izatea, pertsona berberak kirol batean baino gehiagotan tramitatu ahal izan zuelako lizentzia.

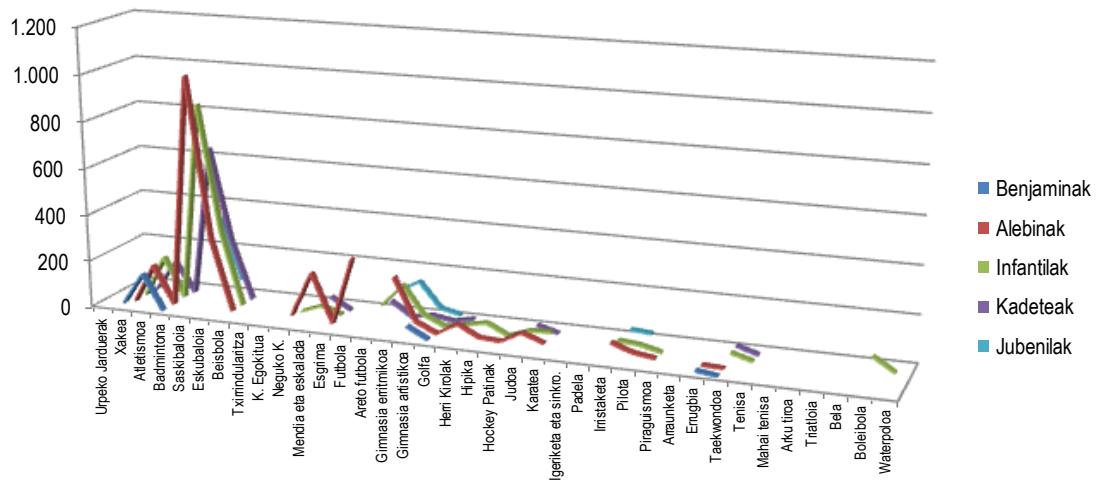
2. Irudia: Mutilen parte-hartzea kategoriaren eta kirolaren arabera 2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Mutilen parte-hartze handiena futboleant ematen da (4.751), eta jarraian, saskibaloian (2.340), eskubaloian (1.052), eta pilotan (935).

2.Irudia: Nesken parte-hartzea kategoriaren eta kirolaren arabera 2015.

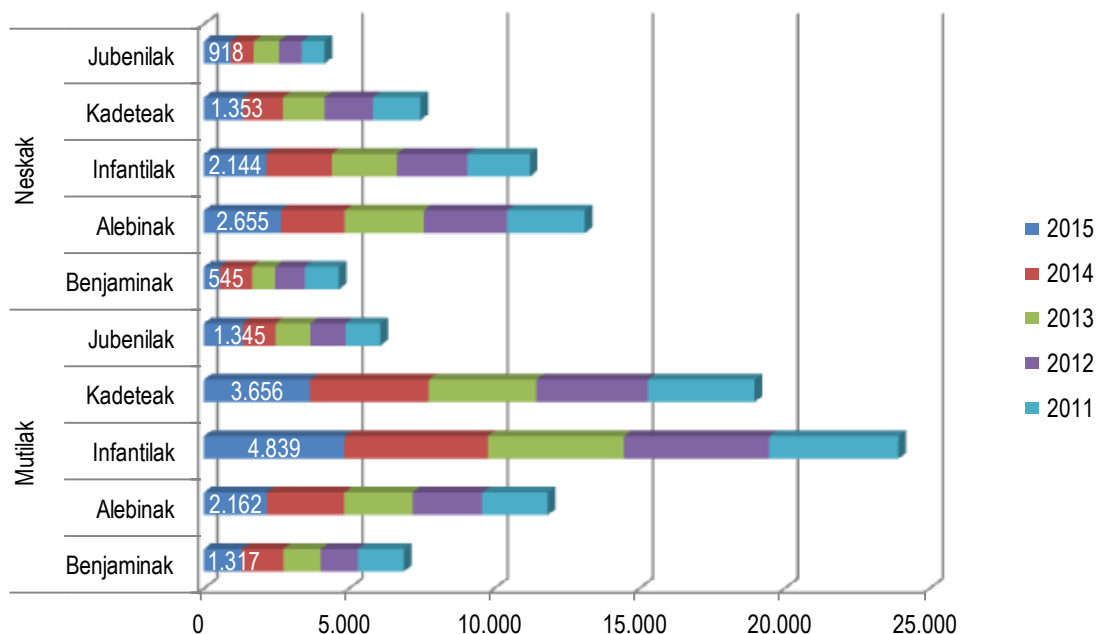
ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Nesken parte-hartzea saskibaloian nagusitzen da, batez ere, (2.842) eta eskubaloian (1.156), kategoria guztietan parte hartuz. Hirugarren eta laugarren postuan, hurrenez - hurren, gimnasia erritmikoa (539) eta gimnasia artistikoa (371) daude.

Aipagarria da futbol 8ak, kategoria guztiak kontuan hartuz, 290 parte-hartzaile izatea; orotara, 1.138 emakumeren lizentzia ditu kirol honek, Nafarroako emakumezko lizentzien %6.

NKJetako parte-hartzearen bilakaera sexuaren, kategoriaren eta denboraldiaren arabera neurtzen bada, datuek nabarmen erakusten dute, lehen aipatu den moduan, benjamin kategorian nesken parte-hartzearen bikoitza dela mutilen parte-hartzea; alebin kategorian nesken kopurua igo egiten da, baina beren parte-hartzea gutxika-gutxika beherantz doa jubenil kategoriara iritsi arte.

4.Irudia: Parte-hartzearen bilakaera NKJetan kategoriaren eta sexuaren arabera 2011-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Hala ere, mutilen artean, parte-hartzaile kopurua bikoiztu egiten da benjamin kategoriatik alebinera bidean eta alebinetik infantilera bidean.

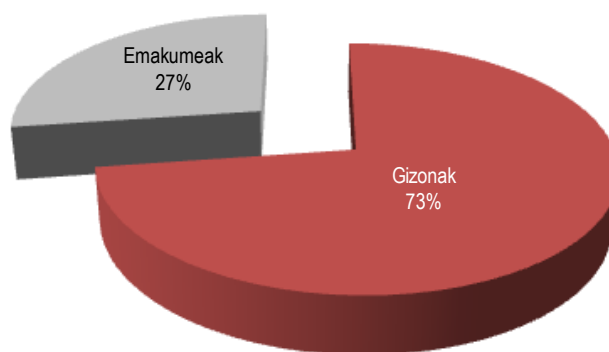
Datu hauek berretsi egiten dute beharrezkoa dela kirol hastapen eredua berrikustea eta kirol ezberdinetan neska-mutilei zuzentzen zaien eskaintzaren egitura ere berrikustea, mutilen aldean hain neska gutxi zergatik dauden jakiteko. Aldi berean, praktika alde batera uztea ekar dezaketen antolaketa arrazoiak identifikatzea komeni da – arrazoi soziokulturalak izan badirela onartuz-. Azken hauen eragina neurri batean aurre egin daiteke neskei zuzendutako kirol eskaintzaren kalitatea hobetuz.

Eskaintzaren berrigutaraketa egoki batez gain, beharrezkoa da erakartzera zuzendutako ekintza zehatzak burutzea (komunikazio egokia barne), eta kalitatezko baliabide material zein giza baliabideak zuzentzea neska-mutilei, kirol praktikaren jarraikortasuna mantentzeko eta eremu honekiko lotura mantentzeko.

3.2 Kirol lizentziak Nafarroako kirol federazioetan

2015/2016 denboraldian Nafarroako Foru Erkidegoak 43 federaziotan banatutako 71.011 kirol lizentzia batu zituen; 51.674 gizonetzkoenak eta 19.337 emakumeenak.

5. Irudia: Lizentzia federatuak Nafarroan sexuaren arabera 2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Sexuaren arabera kontuan hartutako Nafarroako lizentzia federatuen ehunekoa Euskadiko Komunitateko ehunekoaren antzerakoa da; %26 dira emakumeen lizentziak eta %74 gizonenak. Madrileko datuak Euskadiko datuen berberak dira. Nafarroako emakumeen lizentzien ehunekoa Errioxakoa baino altuagoa da (%22 emakume eta %78 gizon), Aragoikoa baino altuagoa (%18 emakume eta %82 gizon) eta Kantabriakoa baino altuagoa (%22,5 emakume eta %77,5 gizon). Orokorrean, Nafarroako emakumeen lizentzien ehunekoa Espainiakoena baino zertxobait altuagoa da. Espainian, %22 dira emakumeen lizentziak eta %78 gizonenak³.

³ Datuak hurrengotik jaso dira: 2016ko Kirol Estatistika Urtekaria, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa.
https://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/deporte/anuario-deporte/Anuario_de_Estadisticas_Deportivas_2016.pdf

2016ko Kirol Estatistiken Urtekariaren⁴ arabera, Nafarroako lizentziak Espainiako lizentzia federatuen %22 dira, gizonezko lizentzia guztien %2,0 eta emakumeen lizentzia guztien %2,6.

Nafarroak 2015ean zituen biztanleen arabera aztertzen badira lizentziak, argi ikusten da infantil, kadete eta jubenil kategorietan eremu federatuarekin harremanetan dauden mutilen kopurua nesken kopuruaren oso gainerik dagoela. Infantil kategoriako adina duten mutil gehienak federatuak daude eta nesken ehunekoa, ordea, %50ean dago.

1. Taula. Federatuak dauden infantilen, kadeteen eta jubenilen ehunekoa sexuaren arabera 2015.

Kategoria	Populazioa		Lizentziak		% populazio federatua	
	Neskak	Mutilak	Neskak	Mutilak	Neskak	Mutilak
Infantil	6.324	6.599	3.393	5.981	53,6%	90,6% ⁴
Kadete	6.008	6.424	1.781	4.176	29,6%	65%
Jubenil	6.093	6.221	839	2.974	13,8%	47,8%

ITURRIA: NKGIaren eta Nafarroako Estatistika Institutuaren datuekin guk geuk sortua.

Kategorietan aurrera joan ahala, federatutako herritar kopurua jaitsi egiten da bi sexuetan, baina kategoria jubenilean mutilen ia%50 federatua dago eta nesken artean ehunekoa %13ra jaisten da.

Garrantzitsua da hurrengo aipatzea: azken bost urteetako datuek antzeko joera erakusten dute, nahiz eta emakumeen artean, jubenil kategoriako lizentziek pixkanakako beherakada azaldu 2012tik.

Kontuan hartzekoa da azken hiru urteetan mutilen lizentziek infantil kategorian gora egin dutela eta neskenek behera egin dutela kategoria berean. Edozein moduz, kategoria hauetako lizentzien bilakaeraren azterketatik eratoritzen den ondorio bat da hasierako kategorietan nesken ehunekoa baxua dela mutilenekin alderatuz, eta beraz, hasiera erdua berraztertu beharra

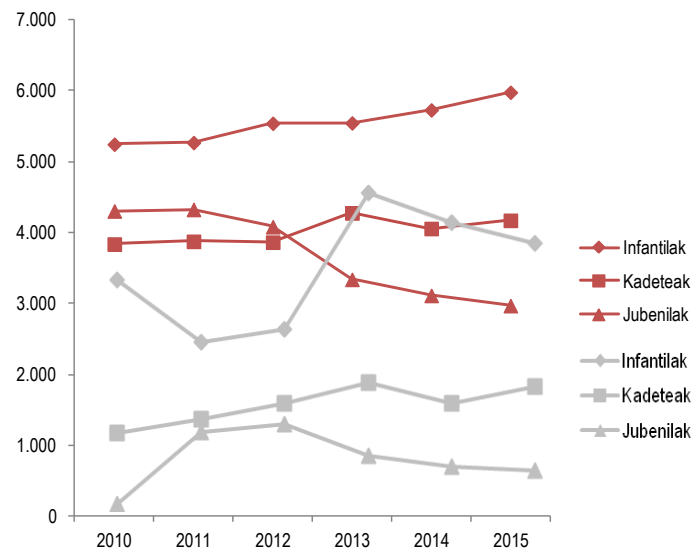
⁴ Ibidem. 2

⁵ Izan daiteke datuak bikoiztuak egotea pertsona berberak lizentzia bat kirol batean baino gehiagotan tramitatu ahal izan duelako. Edozelan, bikoizketa honek ez lioke neska-mutilen arteko diferentziari eragingo.

⁶ Datuak urteka ematen dira eta ez denboraldika Nafarroako Gobernuak hala gordeta dauzkalako.

dagoela – eskaintzaren egituraketa eta kalitatea- nesken parte-hartze handiagoa lortzeko NKJetan eta Nafarroako kirol federatuan.

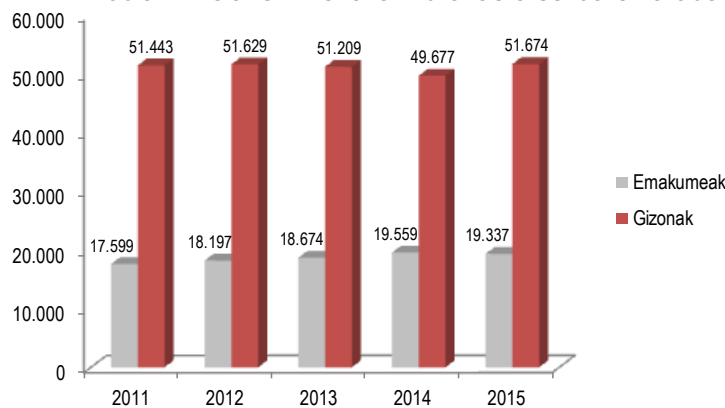
6. Irudia: Infantilen, kadeteen eta jubenilen lizentzien bilakaera sexuaren arabera.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Kategoria guztietako lizentzia federatuen bilakaera sexuaren arabera aztertzen bada, ikus daiteke azken bost urteetan emakumeen lizentziek gora egin dutela, eta gizonen lizentziak- 2014an aldaketa batzuk gorabehera- egonkor mantendu direla.

7. Irudia: Kirolarien lizentzien⁵ bilakaera sexuaren arabera.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

⁵ Analisi honetan txertatutik daude benjamin eta beteranoen kategorietako lizentziak.

Kirolaren eta sexuaren arabera so egiten bazaie lizentzien banaketei, datuek erakusten dute gizonek emakumeek baino kirol gehiagotan hartzen dutela parte, eta gainera, proportzio handiagoan.

2. Taula: Lizentzia federatuak kirolaren eta sexuaren arabera 2015.

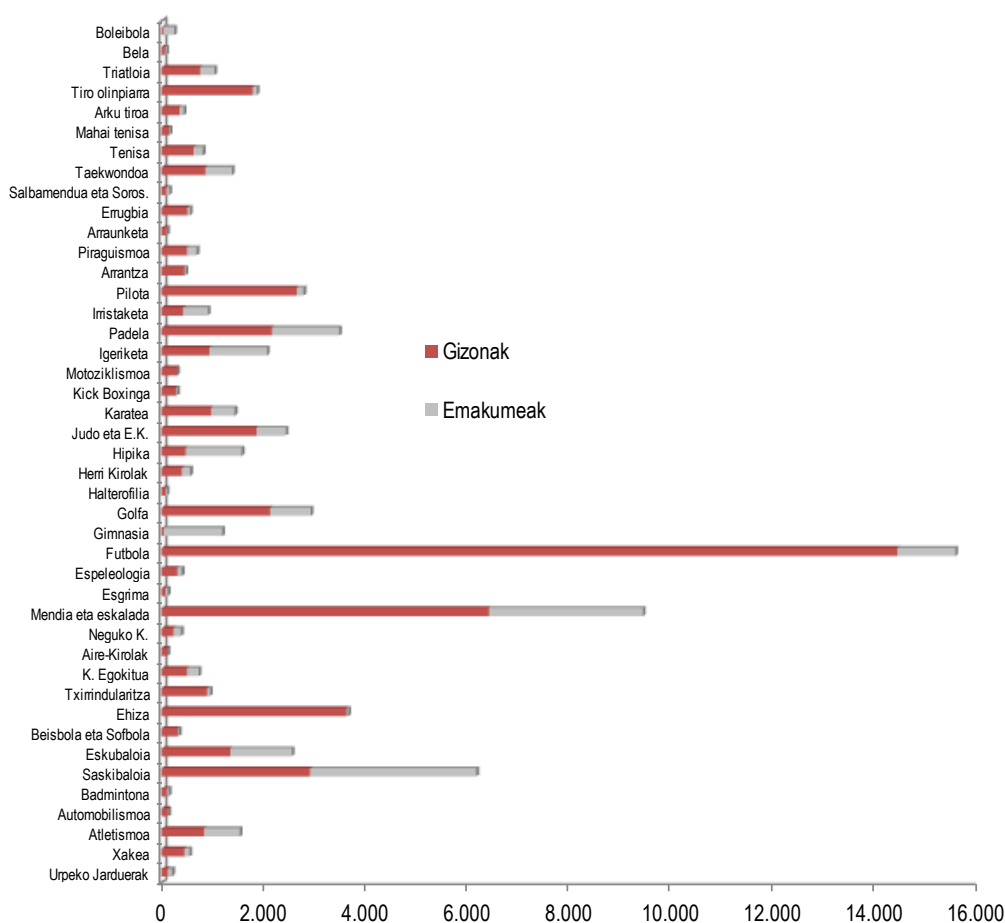
Federación	Hombres	Mujeres	Total
Actividades subacuáticas	117	88	205
Ajedrez	440	108	548
Atletismo	829	704	1.533
Automovilismo	126	6	132
Badminton	96	40	136
Baloncesto	2.911	3.265	6.176
Balonmano	1.342	1.210	2.552
Beisbol y Softbol	311	23	334
Caza	3.630	30	3.660
Ciclismo	890	59	949
D. Adaptado	495	231	726
D. Aéreos	112	0	112
D. Invierno	225	153	378
D. Montaña y Escalada	6.420	3.023	9.443
Esgrima	74	46	120
Espeleología	304	91	395
Fútbol	14.439	1.138	15.577
Gimnasia	42	1.147	1.189
Golf	2.126	798	2.924
Halterofilia	74	26	100
Herri Kirolak	395	163	558
Hípica	469	1.103	1.572
Judo y D.A.	1.862	570	2.432
Karate	969	465	1.434
Kick Boxing	277	24	301
Motociclismo	302	1	303
Natación	933	1.132	2.065
Padel	2.159	1.325	3.484
Patínaje	421	483	904
Pelota	2.650	133	2.783
Pesca	443	23	466
Piragüismo	493	193	686
Remo	96	14	110
Rugby	504	50	554
Salvamento y Socorrismo	92	56	148
Taekwondo	858	521	1.379
Tenis	623	185	808
Tenis de Mesa	139	19	158
Tiro con Arco	348	86	434
Tiro Olímpico	1.784	82	1.866
Triatlón	756	281	1.037
Vela	67	26	93
Voleibol	31	216	247
Total	51.674	19.337	71.011

ITURRIA: NKGlaren datuen
arabera guk geuk sortua.

Sei federaziotan bakarrik gainditzen dituzte emakumeek gizonen lizentzia kopuruak: saskibaloian, hipikan, gimnasia, igeriketan, patinajea eta boleibolean. Nahiz saskibaloia zelaia indarrez hartzeko kirola izan, tradizioz emakumeen parte-hartzerako leku gehiago izan du; igeriketa oinarritzko jarduera da eta bi sexuek parte-hartze neutroa dute; gimnasia eta patinajea emakumeentzat estereotiputako kirolak dira.

43 federaziotatik bostek 20 emakume-lizentzia baino gutxiago dituzte (automobilismoa, aireko kirola, motoziklismoa, arrauna eta mahai-tenisa); eta beste 6k, 20 eta 30 emakume-lizentzia artean dituzte (beisbola eta softbola, ehiza, halterofilia, kick boxinga, arrantza eta bela).

7. Irudia: Lizentzia federatuen banaketa kirolaren eta sexuaren arabera 2015.

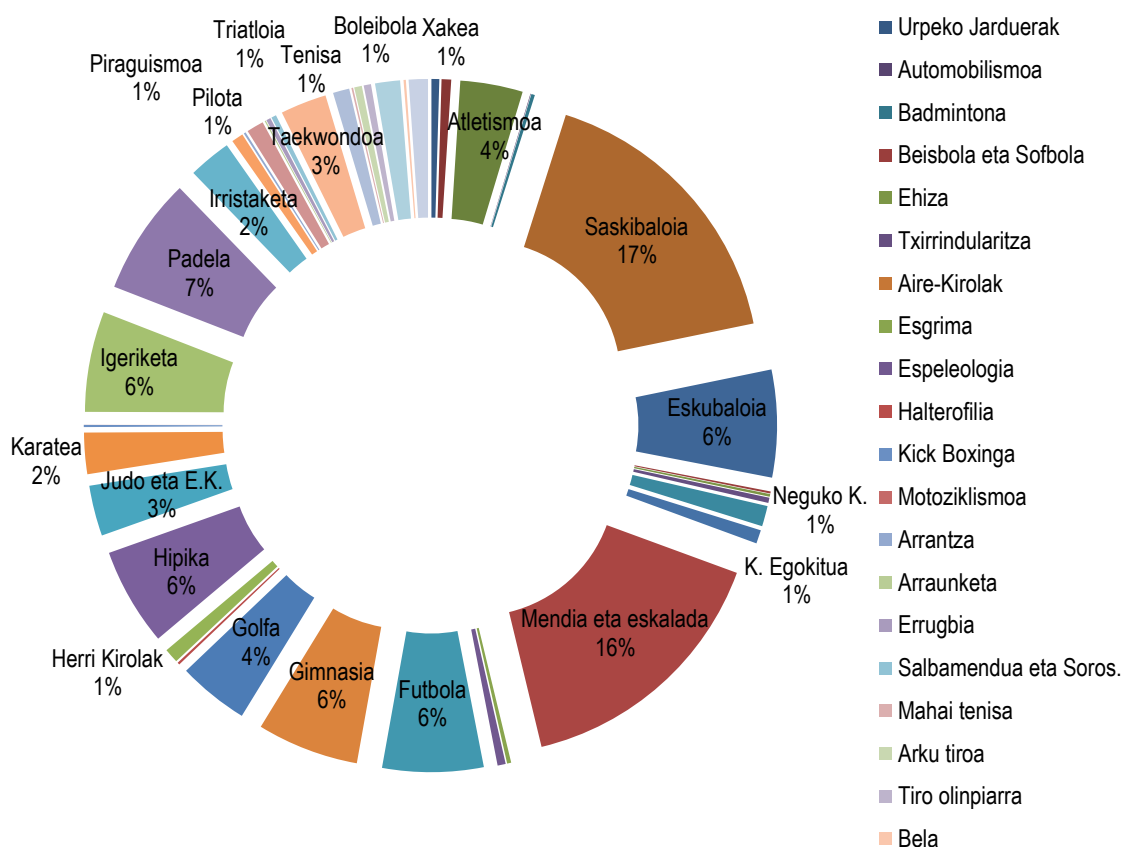

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua

Gizonei dagokienez, 100 lizentzia baino gutxiago dituzten federazioen artean, bik 30 eta 50 lizentzia artean dituzte (gimnasia eta boleibola); hiru 70 inguruan dabilta (esgrima, halterofilia eta bela); eta beste hiru 100 lizentzien inguruan dabilta (badmintona, arrauna eta salbamendua eta sorospena).

Gaur egun, emakumeen lizentzien kopuru handiena saskibaloian dago (%17), mendian (%16) eta padelean (%7). Jarraian, lizentzia kopuru berberarekin (%6) hurrengoak daude: eskubaloia, futbola, gimnasia, hipika eta igeriketa).

9. Irudia: Emakumeen lizentzien banaketa 2015.

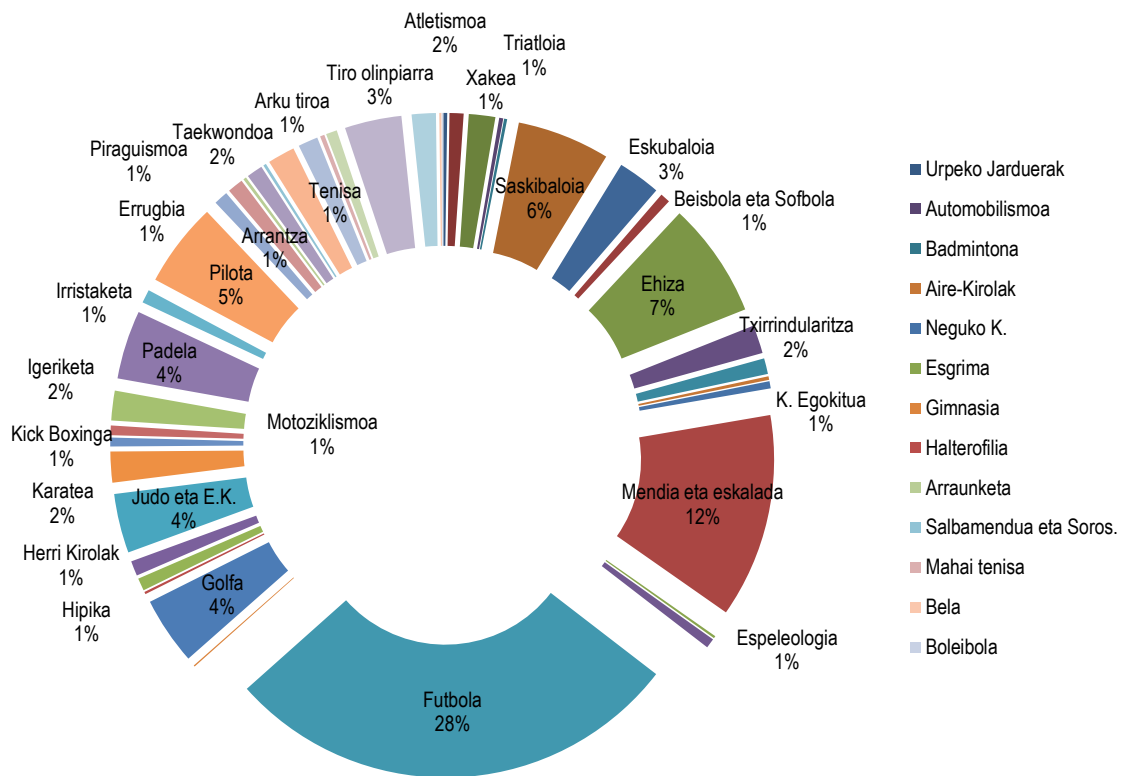
*Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Nafarroan dauden 43 kirol federaziotatik 20tan federatutako emakumeen ehunekoa ez da emakumeen lizentzia guztien %1era ere iristen.

Bestalde, gizonei dagokienez, lizentzien gehiengoa futbolean dago (28%), mendi-kiroletan (12%), eta ehizan (7%); laugarren tokian saskibaloia dago (6%), eta jarraian pilota (5%). Aldi berean, garrantzitsua da zera aipatzea: golfak (4%) eta padelak (4%) dituzten lizentzien ehunekoa judoak eta honi loturiko kirolek dituzten ehunekoen berbera da (4%), eta eskubaloia ehunekoa baino altuagoa (3%), hain zuzen ere, jendetsuentzat hartu ohi den talde modalitatea izanik berau, futbolarekin eta saskibaloiarekin batera.

10. Irudia: Gizonen lizentzien banaketa 2015.

* Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

43 kirol federazioen artean 13k ez dute gizonen lizentzien %1 lortzen. Aipatu behar da golfak eta padela beranduago hasi ohi diren jarduerak direla; hau da, neska-mutilak ez dira eskola garaian hasi ohi, bai, ordea, senior kategoriatik gora.

Azken 10 urteetan lizentziek sexuaren eta kategoriaren arabera bizi izan duten bilakaera aztertzeko asmoz, 1.000 lizentzia baino gehiago dituzten kirolen hautaketa bat egin da. 17 kirol hauek Nafarroako kirol federazioen %39,5 ordezkatzan dute eta foru erkidego osoko lizentzia federatuen % 85,2; emakumeen lizentzia guztien 82,1% eta gizonezko lizentzia guztien % 86,3.

Kirol hauek hiru taldetan banatu dira: taldekako nagusiak; banakakoak; eta bestelako banakakoak. Azken hauek banakakoetatik aparte batu dira, hasiera berantiarra duten kirolak direlako; eskoletako eskaintza ohikoetatik at geratzen diren bestelako bideetatik iristen direlako; edo lizentziak, neurri handi batean, senior kategorian pilatzen direlako.

3. Taula: 1.000 gora lizentzia dituzten federazioen lizentziak sexuaren arabera eta berauen proportzioa 2015eko lizentzia guztiekiko

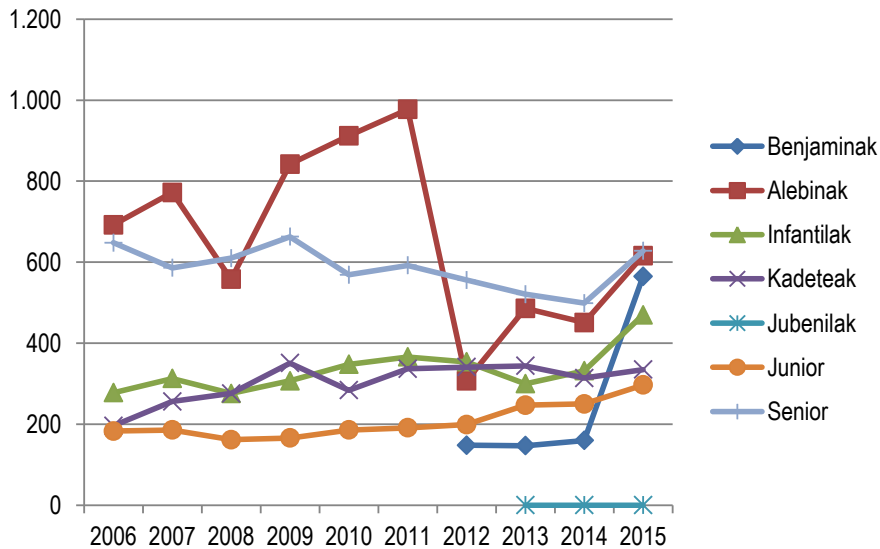
Mota	Kirola	Emakumeak		Gizonak		Orotara	
		Lizentziak	%	Lizentziak	%	Lizentziak	%
Taldekako nagusiak	Saskibaloia	3.265	16,9	2.911	5,6	6.176	8,7
	Eskubaloia	1.210	2,3	1.342	2,6	2.552	3,6
	Futbola	1.138	5,9	14.439	27,9	15.577	21,9
Banakakoak	Atletismoa	704	3,6	829	1,6	1.533	2,2
	Txirrindularitza	59	0,3	890	1,7	949	1,3
	Gimnasia	1.147	5,9	42	0,1	1.189	1,7
	Judo eta D.A.	570	2,9	1.862	3,6	2.432	3,4
	Karate	465	2,4	969	1,9	1.434	2,0
	Igeriketa	1.132	5,9	933	1,8	2.065	2,9
	Pilota	133	0,7	2.650	5,1	2.783	3,9
	Taekwondo	521	2,7	858	1,7	1.379	1,9
Bestelako banakakoak	Ehiza	30	0,2	3.630	7,0	3.660	5,2
	Golfa	798	4,1	2.126	4,1	2.924	4,1
	Mendia	3.023	15,6	6.420	12,4	9.443	13,3
	Padela	1.325	6,9	2.159	4,2	3.484	4,9
	Tiro Olinpikoa	82	0,4	1.784	3,5	1.866	2,6
	Triatloia	281	1,5	756	1,5	1.037	1,5
Orotara		15.883	82,1	44.600	86,3	60.483	85,2

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Jarraian, lizentzien bilakaera erakusten da modalitate hauetan, sexuaren arabera banaturik, 2006tik 2015erako aldira.

3.2.1 Talde modalitateak

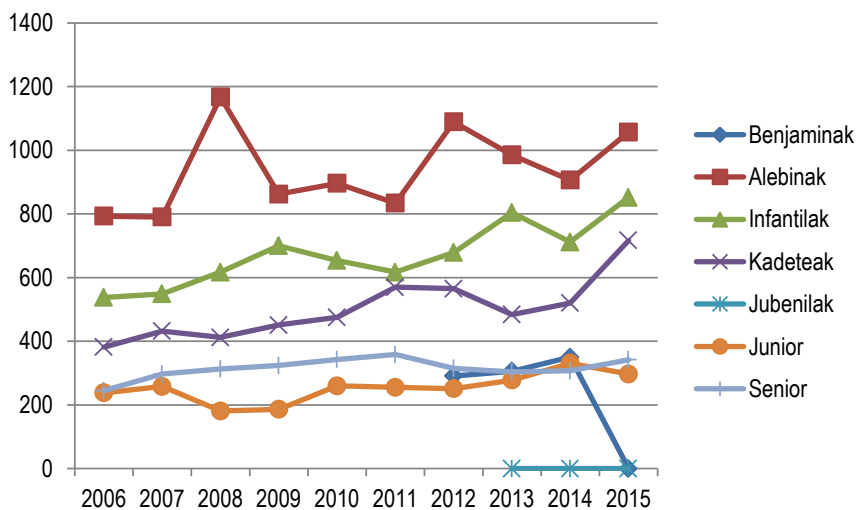
11. Irudia Gizonezkoen saskibaloiz lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015⁶.

ITURRIA: NKGLaren datuen arabera guk geuk sortua.

Datuek agertzen dutenez, alebin eta benjamin kategorietan salbu, emakumeen parte-hartzean egonkortasun nabarmena dago eta beheko kategoria guztietan goranzko joera du.

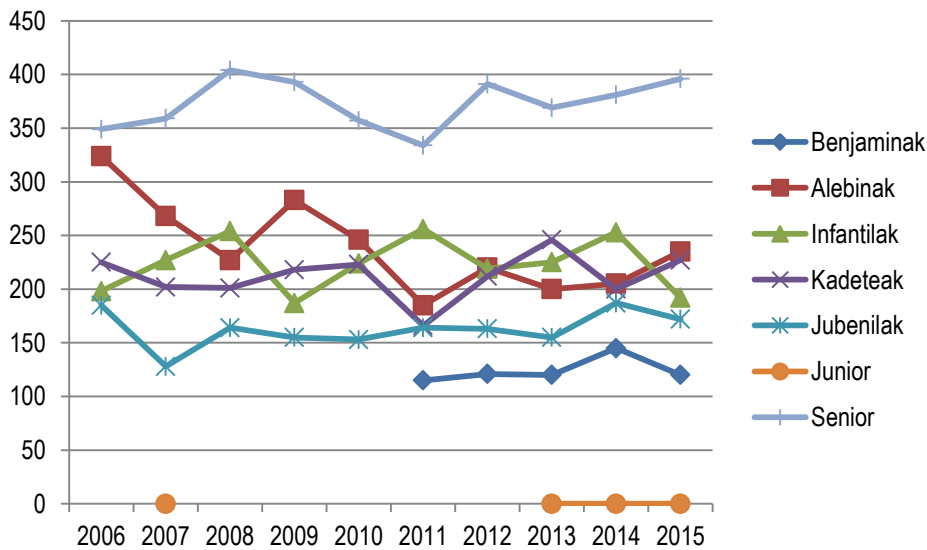
12. Irudia Emakumeen Saskibaloiz lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGLaren datuen arabera guk geuk sortua.

⁶ Benjamin kategoriako datuak 2012. urtetik aurrera bakarrik aurki daitezke. Bestalde, atletismoa bezalako beste kirol batzuetan ez bezala, jubenil eta junior kategoriak kasu honetan adin berekoei egiten die erreferentzia; beraz, adin hauetako saskibaloiz lizentziak jubenil kategorian pilatzen dira.

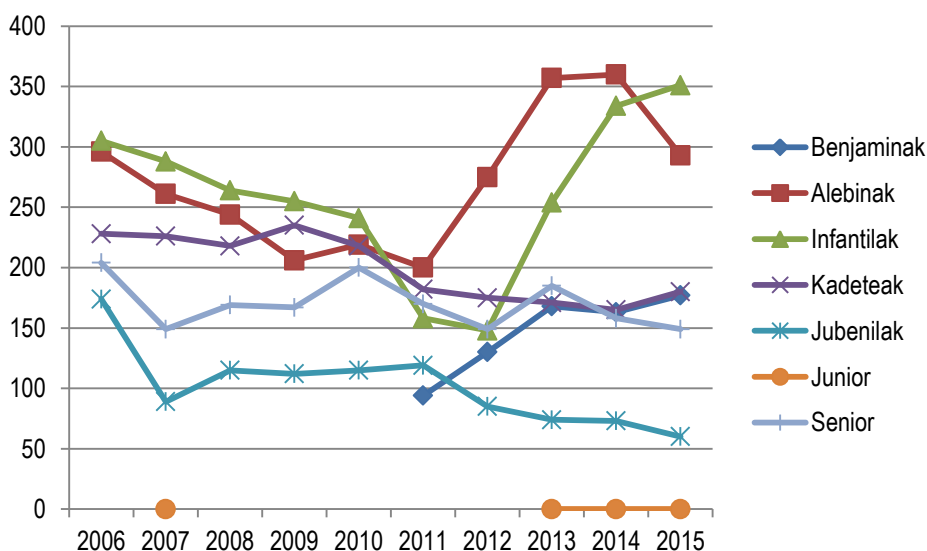
13. Irudia Gizonen eskubaloiz lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

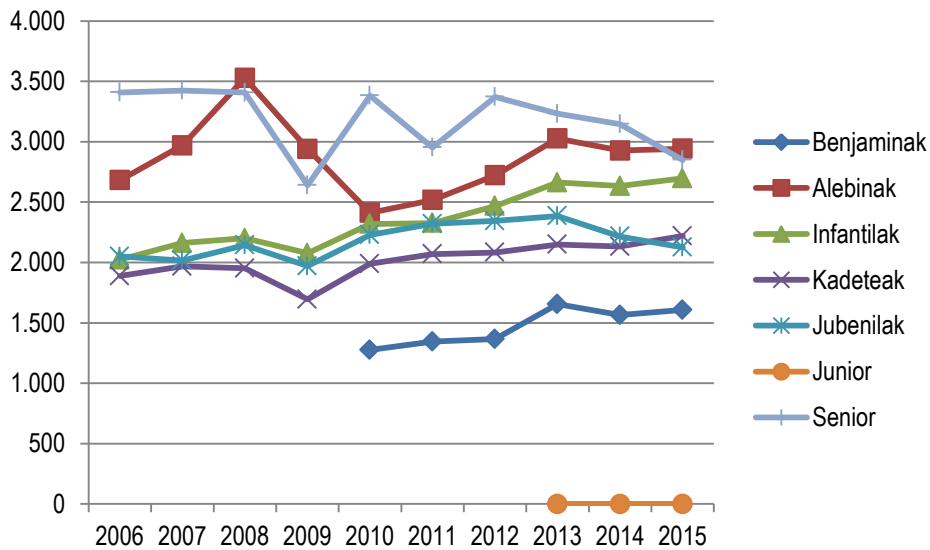
Eskubaloian, ordea, gizonezkoen lizentzien gehiengoa senior kategorian dago, eta emakumeen kasuan parte-hartzea, batez ere, alebin eta infantil kategorietan ematen da. Saskibaloian ez bezala, beherakada arriskutsua nabari da eskubaloian infantil eta kadete kategorien parte-hartzean.

14. Irudia Emakumeen eskubaloiz lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

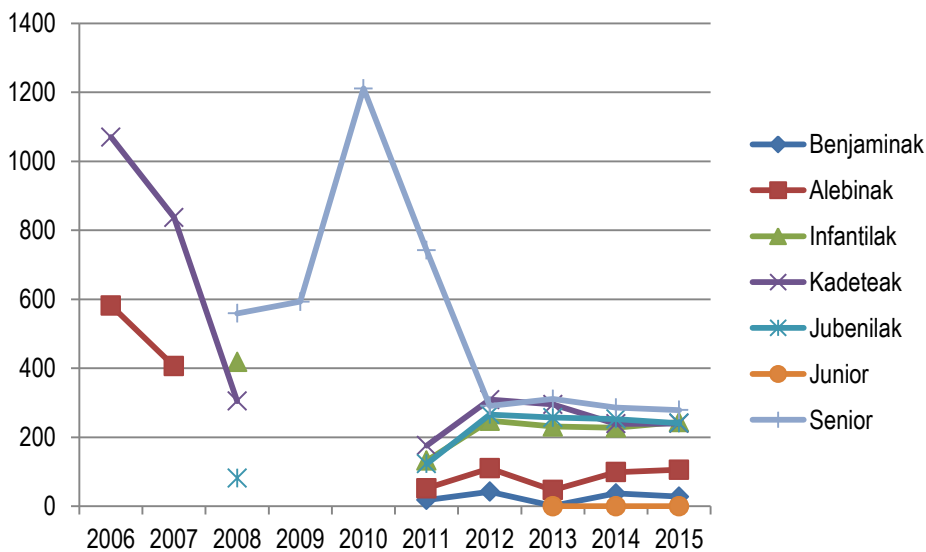
15. Irdia Gizonen futbol lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua

Futbola da, alde handiarekin, neska-mutilen parte-hartzeari dagokionez diferentzia gehien erakusten duen talde modalitatea. Datuek argi uzten dute mutilen parte-hartzean egonkortasun handia dagoela; ordea, nesken artean, bi aldi bereizi behar dira: 2011 arte senior kategoriara mugatzen da eskaintza eta 2010 eta 2012 denboraldietan lizentzien beherakada nabarmena ageri da.

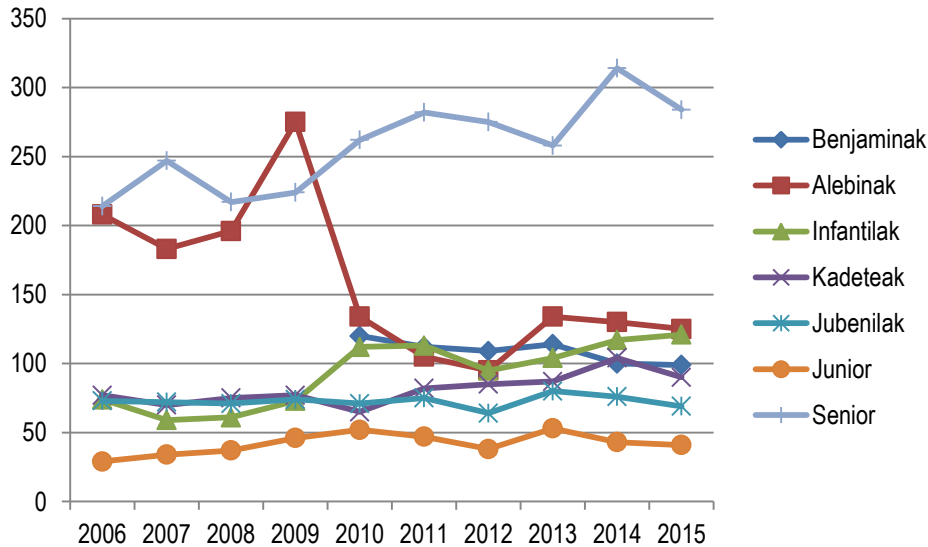
16. Irdia. Emakumeen futbol lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

3.2.2 Banakako modalitateak

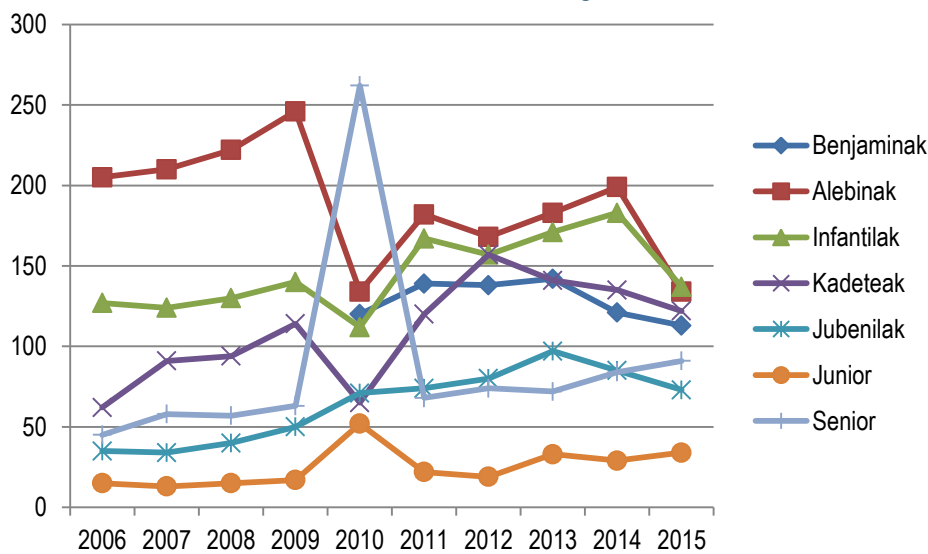
17. Irudia Gizonen atletismo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

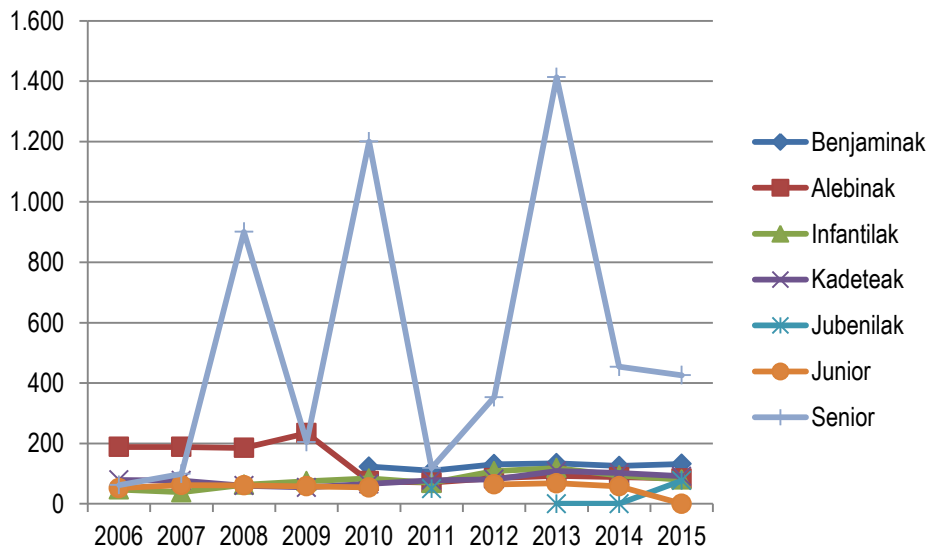
Sexuaren arabera aztertuta, atletismoari dagokionez, diferentzia nabarmenena senior kategoriako lizentzietan nabari da, gizonenak askoz gehiago baitira. Oinarrizko kategorietan parte-hartze datuak ez dira oso aldenduak – izatez, emakumeena pixka bat altuago da-, baina nesken parte-hartzaile kopurua jaitsi egiten da alebin eta senior kategorietan, azken bi denboraldietan.

18. Irudia Emakumeen atletismo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

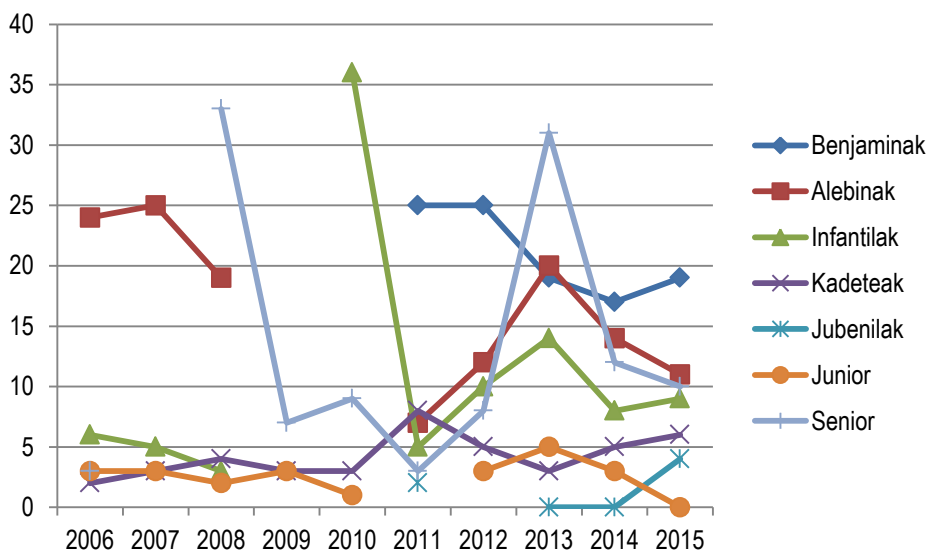
19 Irudia Gizonen txirrindularitza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

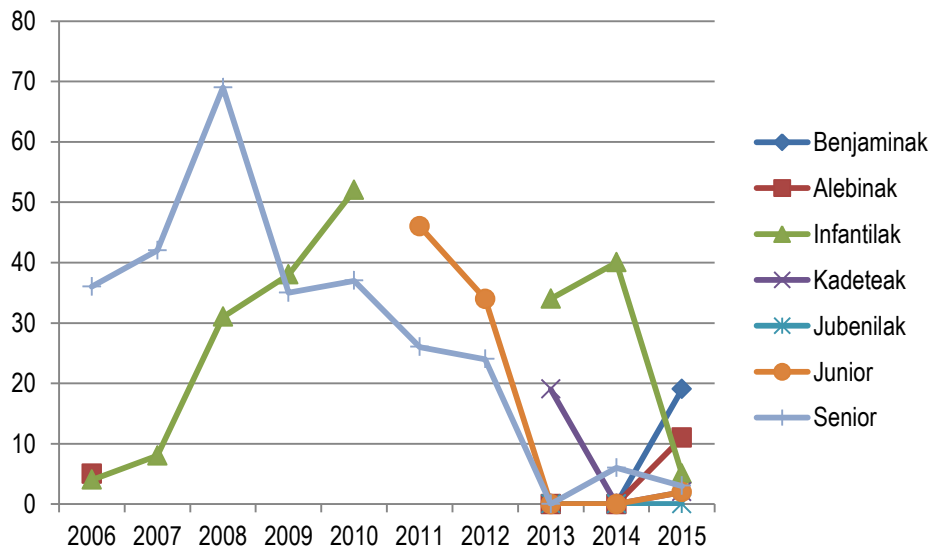
Txirrindularitzan, datuek erakusten dutenez, gizonen jarduera maila altuena senior kategorian ematen da, nahiz gorabehera handiak dauden denboraldi batetik bestera. Emakumeen parte-hartze datuek adierazten dute parte-hartzea ezegonkorra dela kategoriaren eta denboraldiaren arabera.

20. Irudia Emakumeen txirrindularitza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

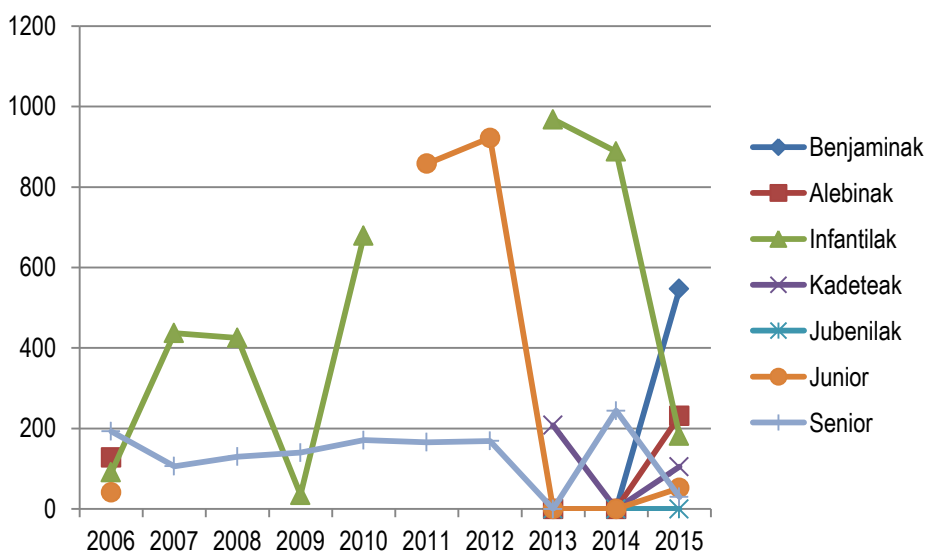
21. Irudia Gizonen gimnasia lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

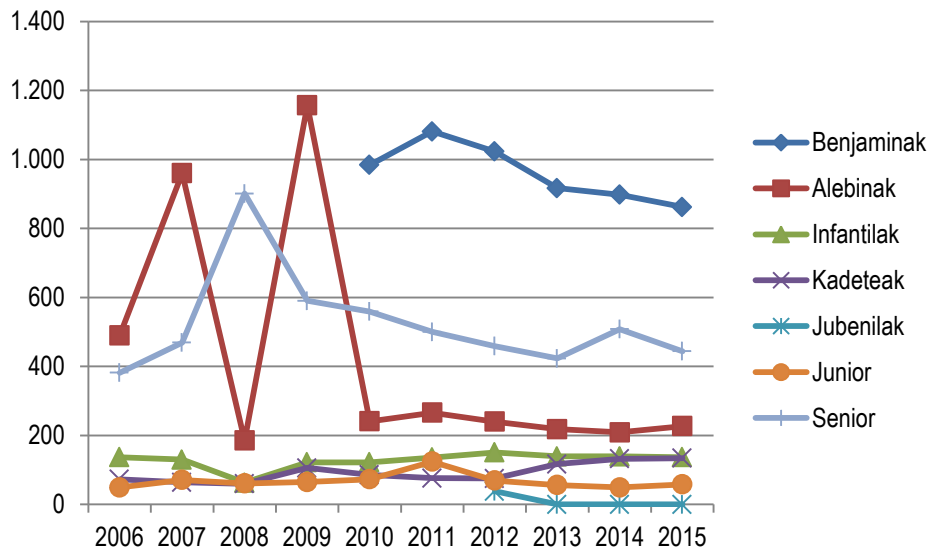
Azken hamarkadan jasotako parte-hartze datuak senior kategorian bakarrik ageri dira; 2008an senior kategoriako gizonen parte-hartzea igo egin zen eta infantil eta junior kategorietan emakumeena ere bai 2012 eta 2013 urteetan, hurrenez - hurren.

22. Irudia Emakumeen gimnasia lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

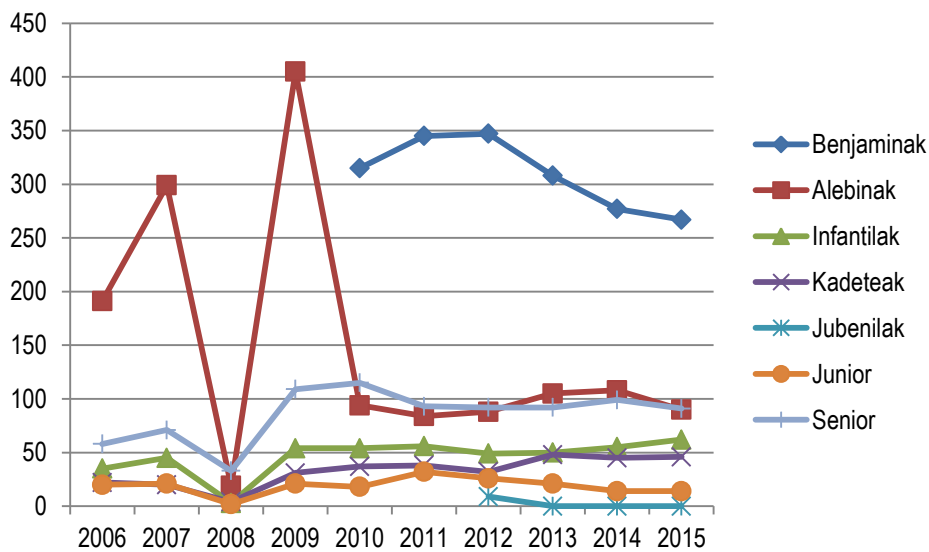
23. Irudia Gizonen judo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

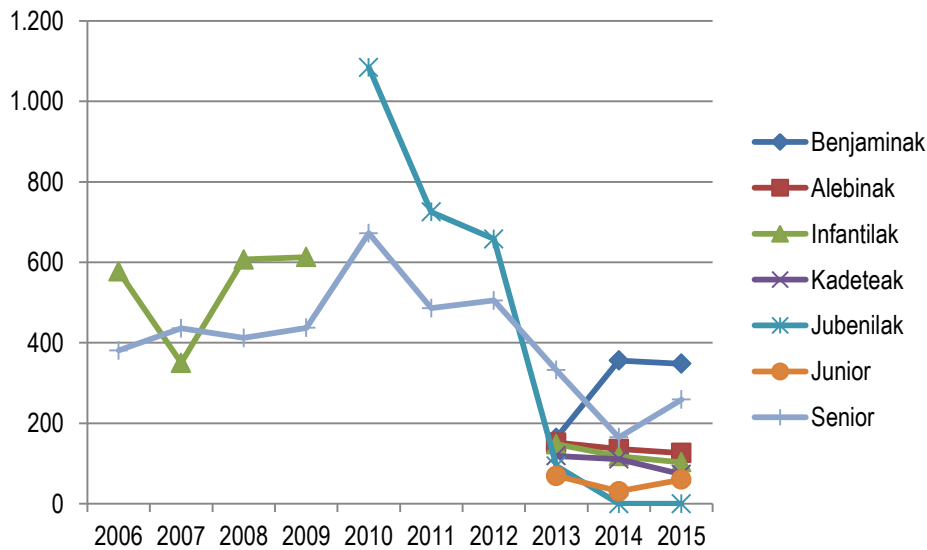
Judoari dagokionez, bi sexuetan antzerako dinamika erakusten dute datuek, nahiz mutilen lizentzia gehiago dauden, batez ere, kirol honetan hasten diren mutikoen kasuan. Halaber, adierazi behar da senior kategorian mutilen kopurua neskena baino askoz handiagoa dela.

24. Irudia Emakumeen judo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

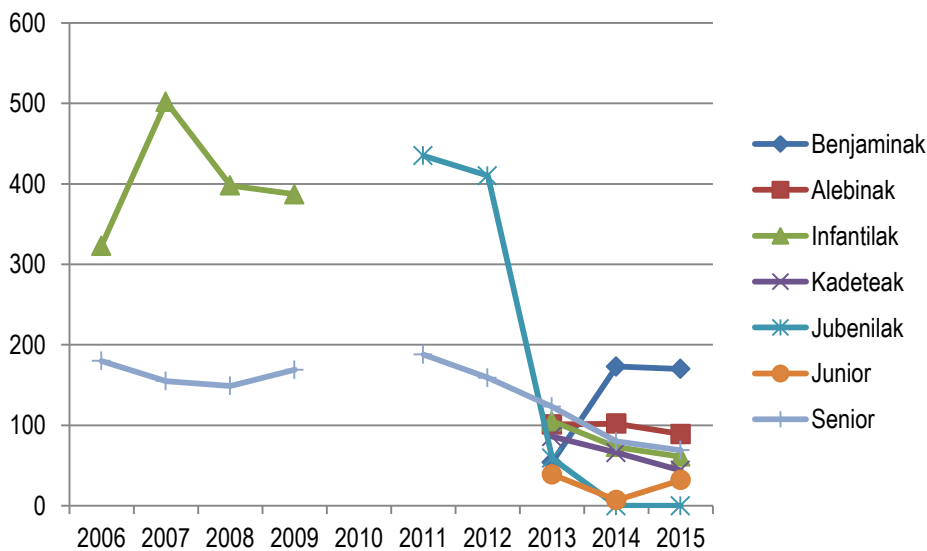
25. Irudia Gizonen karate⁷ lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGLaren datuen arabera guk geuk sortua.

Judoaren bide beretik, karateak ere antzerako joerak erakusten ditu bi sexuetan, nahiz emakumeen lizentziek mutilek baino ezegonkortasun gehiago erakutsi.

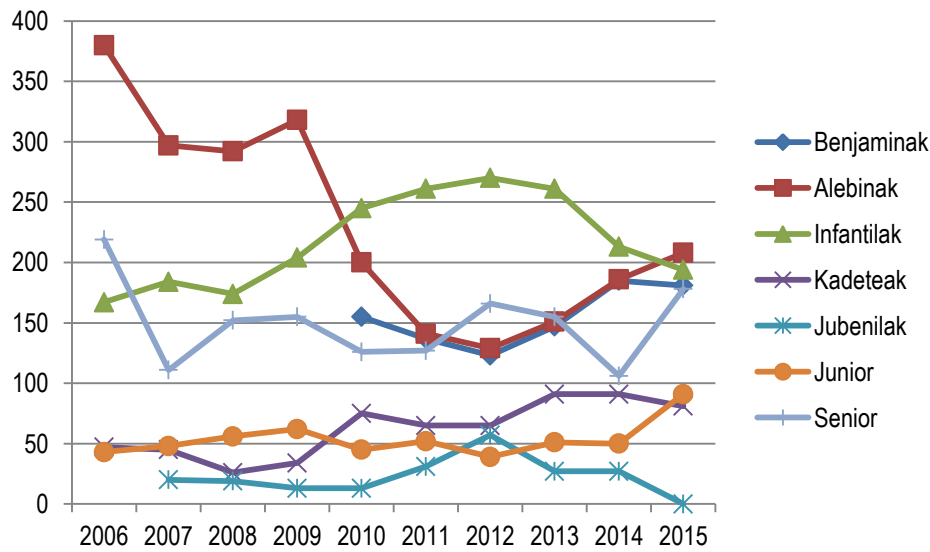
26. Irudia Emakumeen karate lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGLaren datuen arabera guk geuk sortua.

⁷ Karateari buruzko datuak tentuz aztertu behar dira, errealitatearekin bat ez datozen susmoa baitago (datu berberen errepika denboraldi eta kategoria ugaritan).

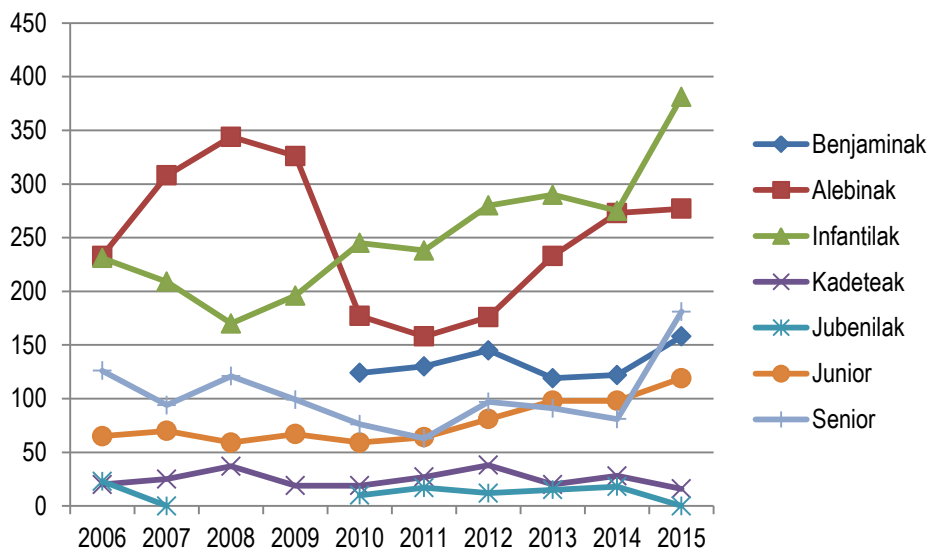
27. Irudia Gizonen igeriketa lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

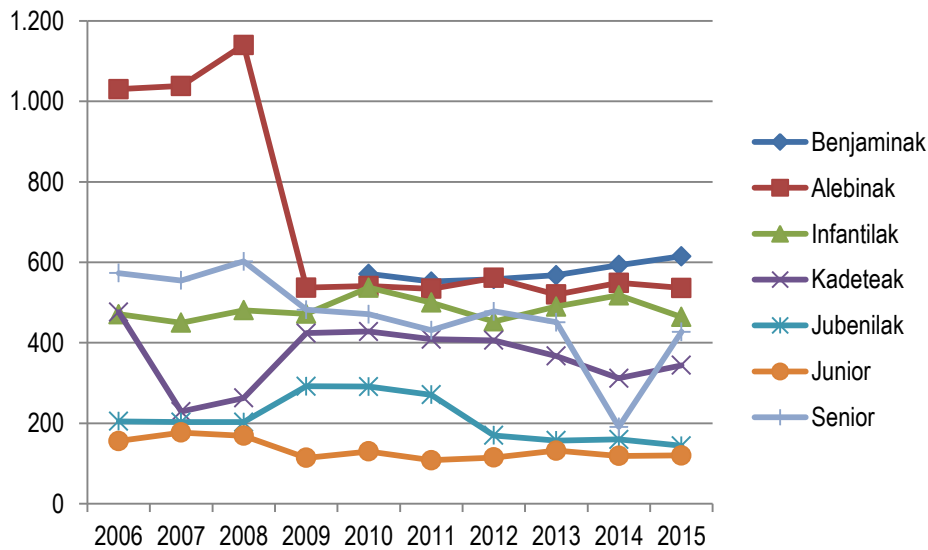
Igeriketan gizon zein emakumeek parte-hartze datu antzerakoak dituzte, infantil kategorian salbu, bertan azken denboraldian nesken gorakada eman baita. Bestalde, benjamin kategoriako mutilen lizentziek 2012an gora egin zuten arren, ez dituzte duela 10 urteko datuak berdindu, egungoak baino askoz altuagoak zirenak. Nesken artean, 2008 urtea da parte-hartze altuena erakusten duena, nahiz azken urteen lizentzien gorakada gertatu den.

28. Irudia Emakumeen igeriketa lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

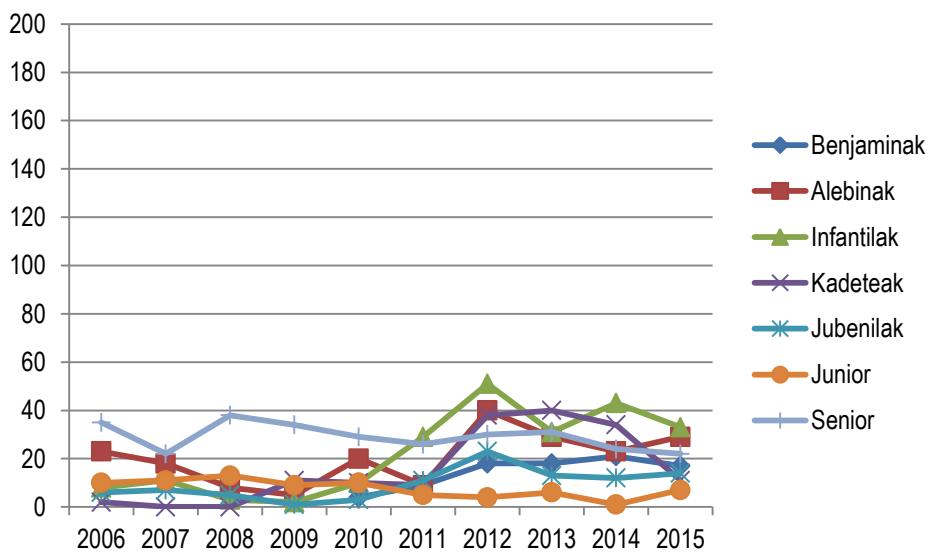
29. Irdia Gizonen pilota lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

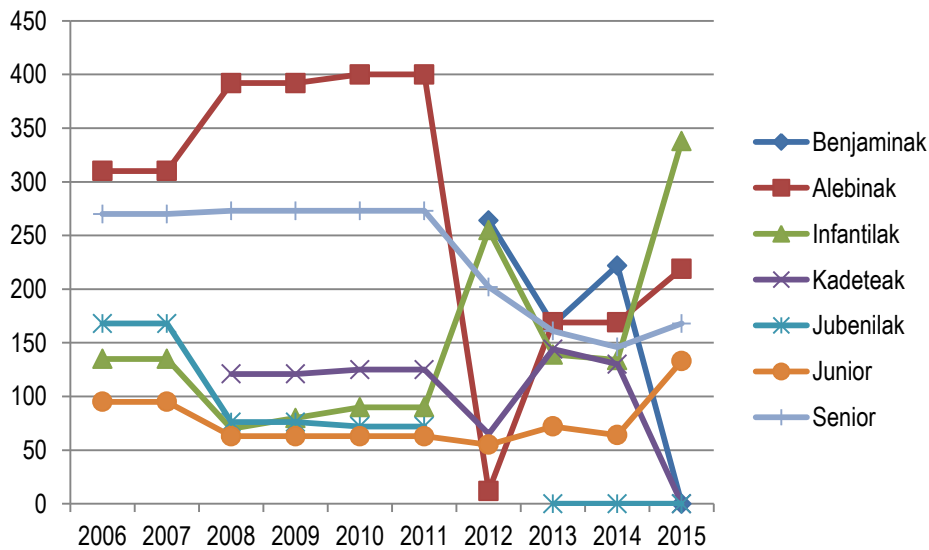
Pilota lizentzien datuen azterketak nabarmen adierazten du mutilentzako eskaintza egonkor bat badela. Aldiz, nesken parte-hartzeak aldakortasun asko ditu kategoriaren eta denboraldiaren arabera. Interesgarria litzateke pilota modalitate bakoitzaren arabera azterketa zehatza egitea, hartara, emakumeen parte-hartzean egonkortasun gehiago lortzeko neurriak zehaztu ahal izateko.

30. Irdia Emakumeen pilota lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

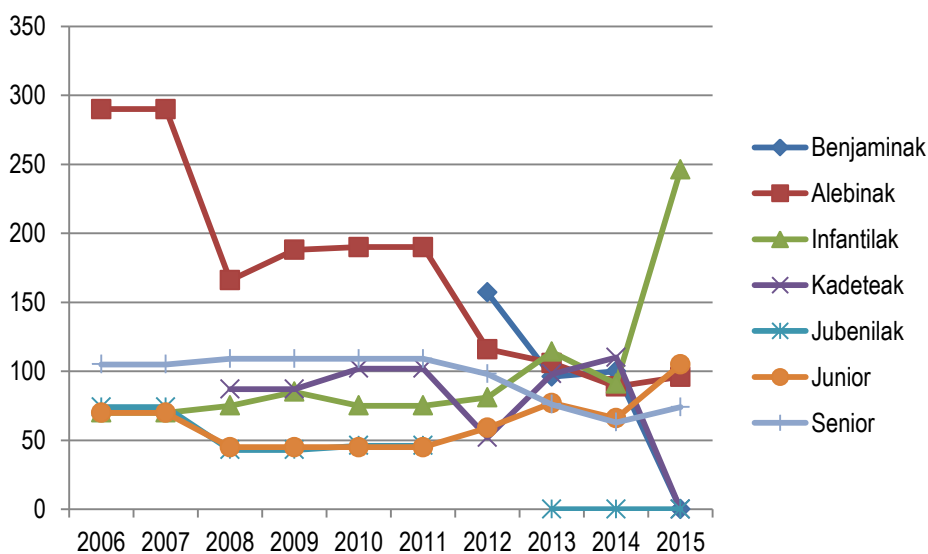
31. Irdia Gizonen taekwondo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Taekwondoari dagokionez, joera antzekoa erakusten dute datuek bi sexuetan, salbuespenak salbuespen: 2012an beherakada nabarmena mutilen lizentzietan alebin kategorian (nesken artean beherakada hau 2008an ematen da), eta mutilen parte-hartze handiagoa senior kategorian.

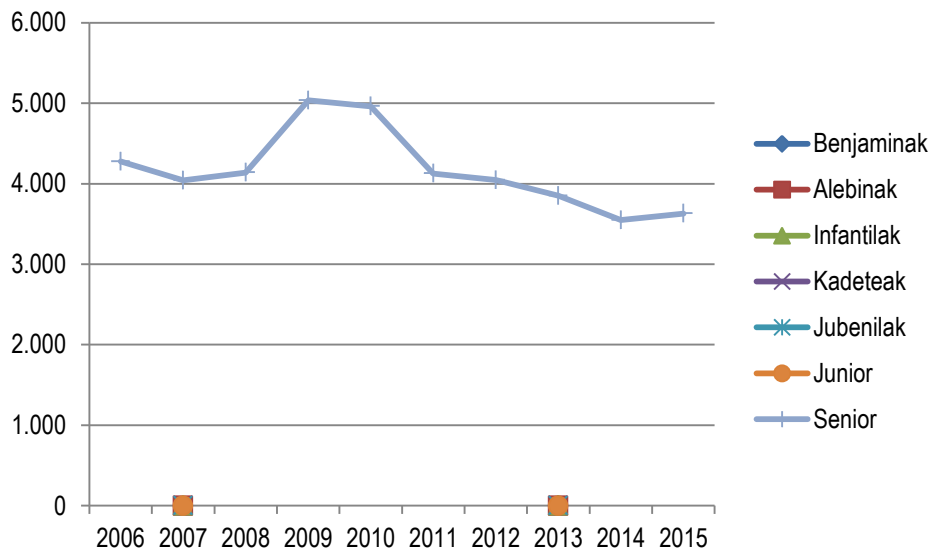
32. Irdia Emakumeen taekwondo lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

3.2.3 Banakako beste modalitate batzuk

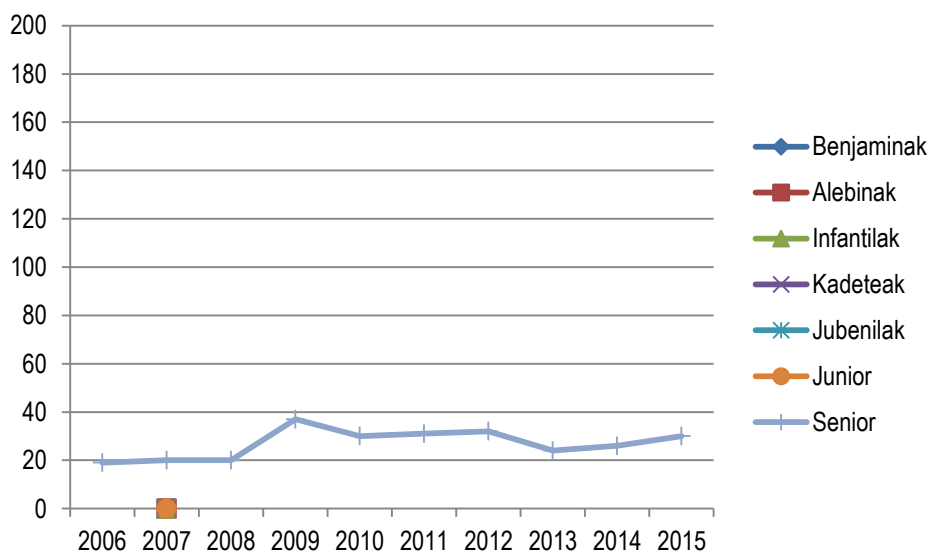
33. Irdia Gizonen ehiza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

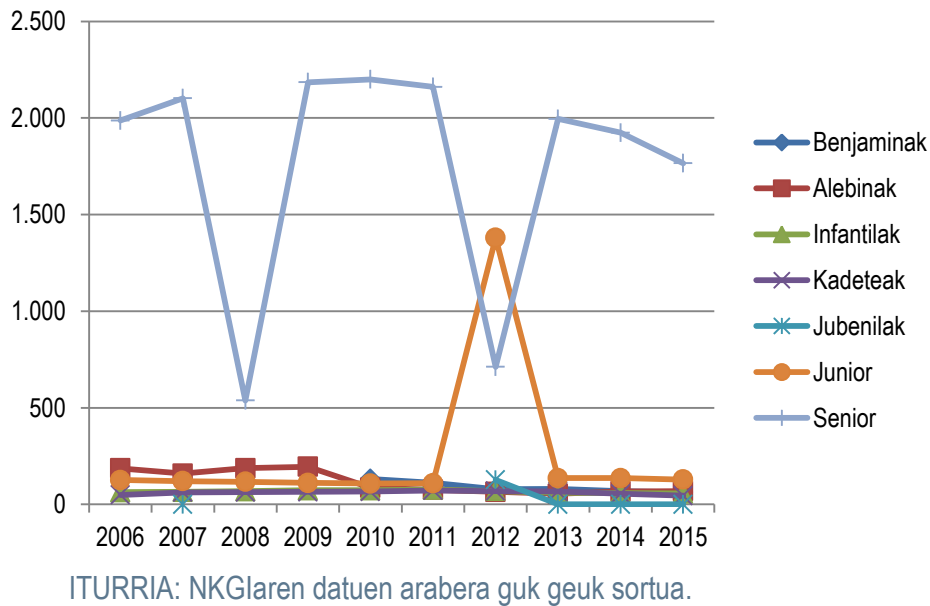
Ehiza lizentziak senior kategoriara mugatzen dira eta gizonen parte-hartzea emakumeena baino nabarmen altuagoa da.

34. Irdia Emakumeen ehiza lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015

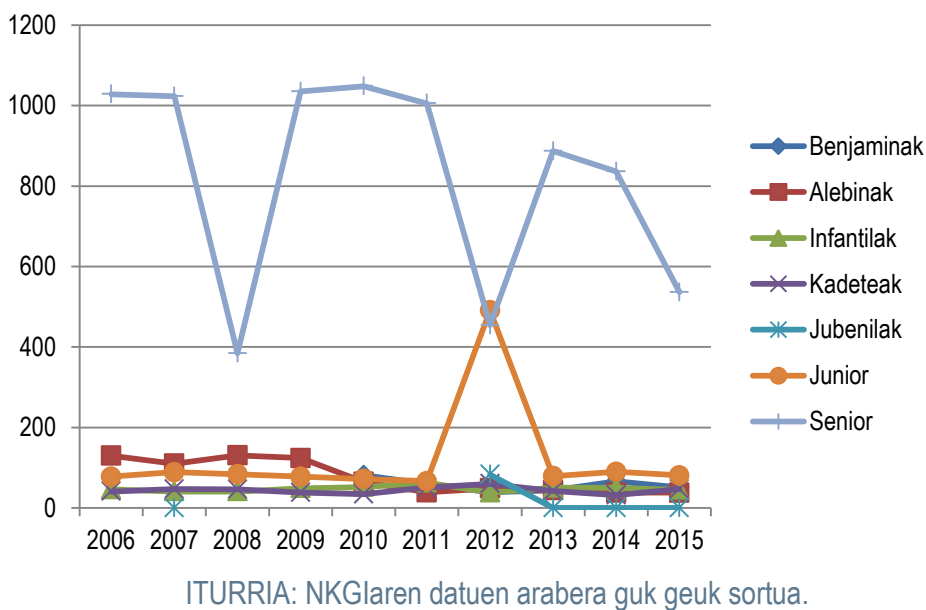
ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

35. Irdia Gizonen golf lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

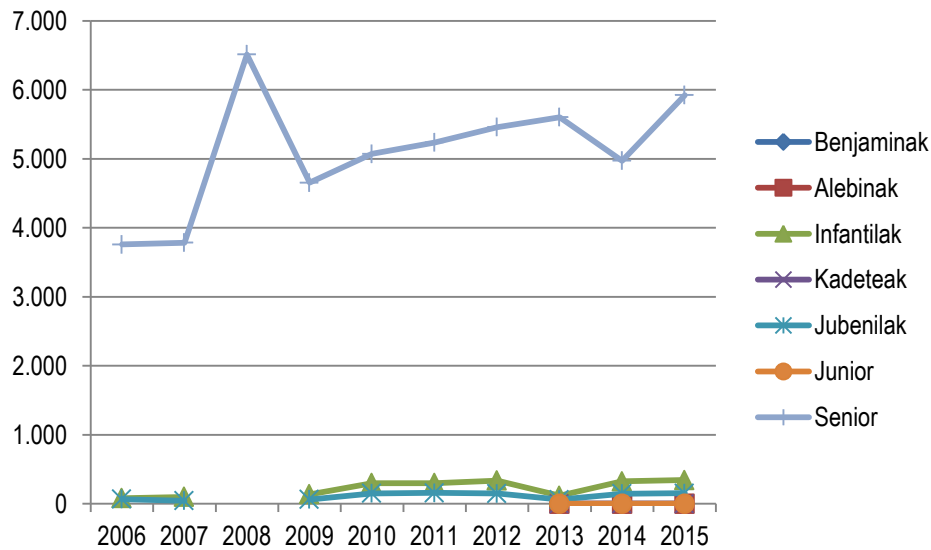

Lehen aipatu den moduan, golfa, nagusiki, adinez nagusi direnek hasten duten kirola da. Datuek gizonen parte-hartze handiagoa erakutsi arren, senior kategoriako tendentzia antzekoa da bi sexuetan.

36. Irdia Emakumeen golf lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

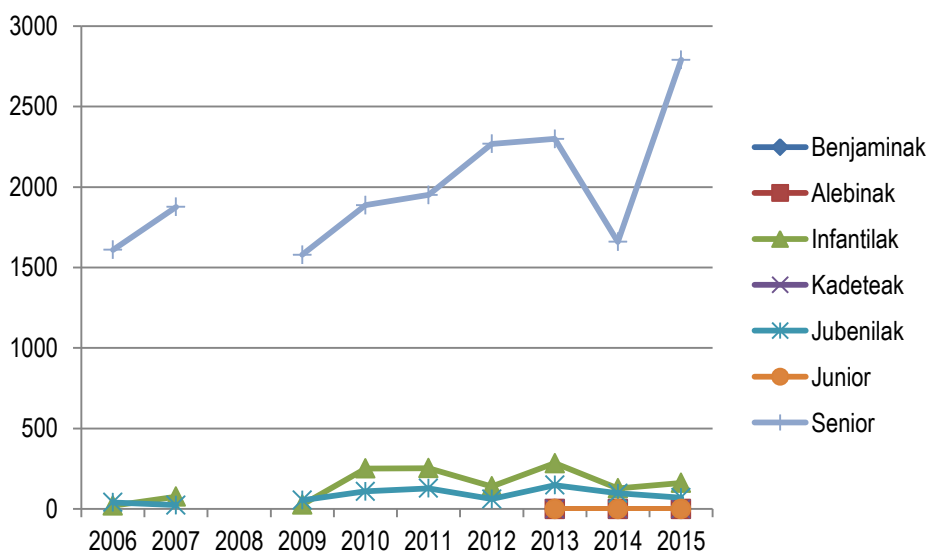
37. Irudia Gizonen mendi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

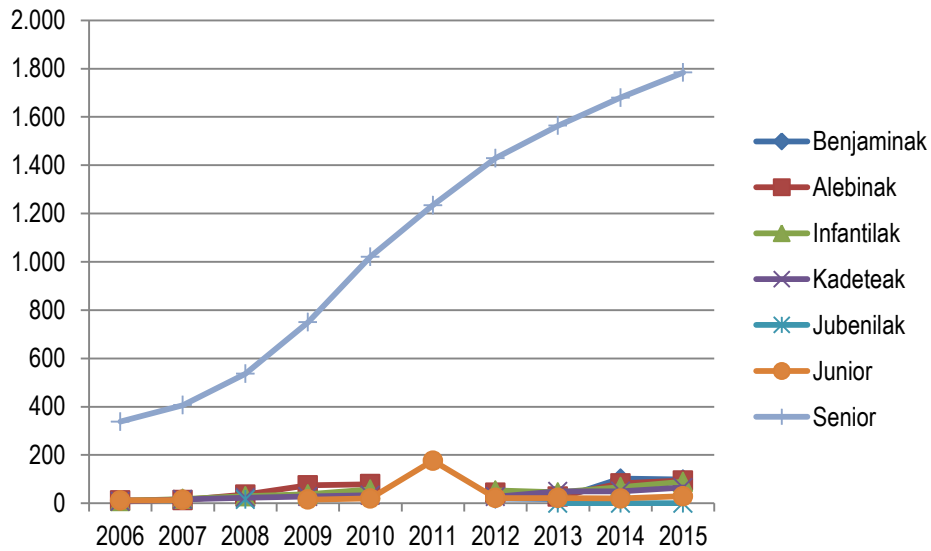
Gure eremu geografikoan mendiko kirolek tradizio handia dute, eta aldi berean, praktika oso loturik dago bai familiara eta bai lagun taldera. Zentzu horretan, golfear bezala, lizentzien tramitazioa senior kategorian ematen da, batez ere. Datuek erakusten dute bi sexuetan lizentzien gorakada izan dela azken denboraldian eta emakumeen kasuan igoera garrantzitsua eman dela.

38. Irudia Emakumeen mendi lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

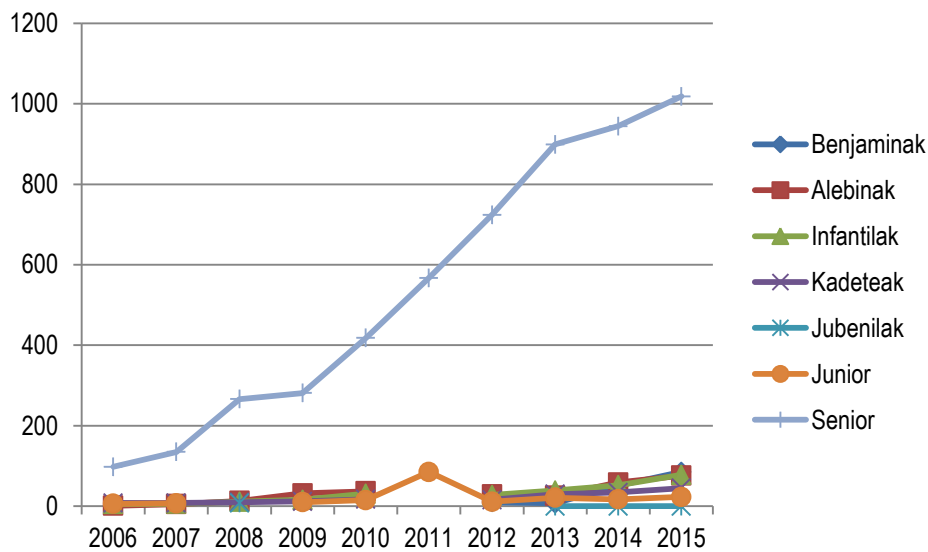
39. Irudia Gizonen padel lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

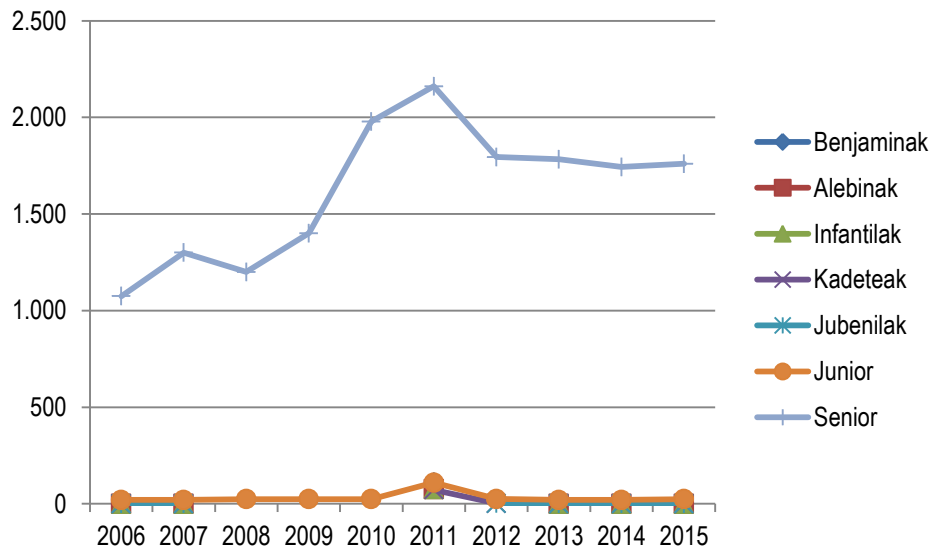
Padelaren praktika berandu hasi ohi da eta emakumeen parte-hartzea nabarmen hazi da azken hamarkadan. Igoera etengabea da bi sexuetan 2006-2015 urte bitartean. Edozelan, kontuan izan behar da kirol honen eskaintza, batez ere, ekimen pribatutik abiatzen dela.

40. Irudia Emakumeen padel lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

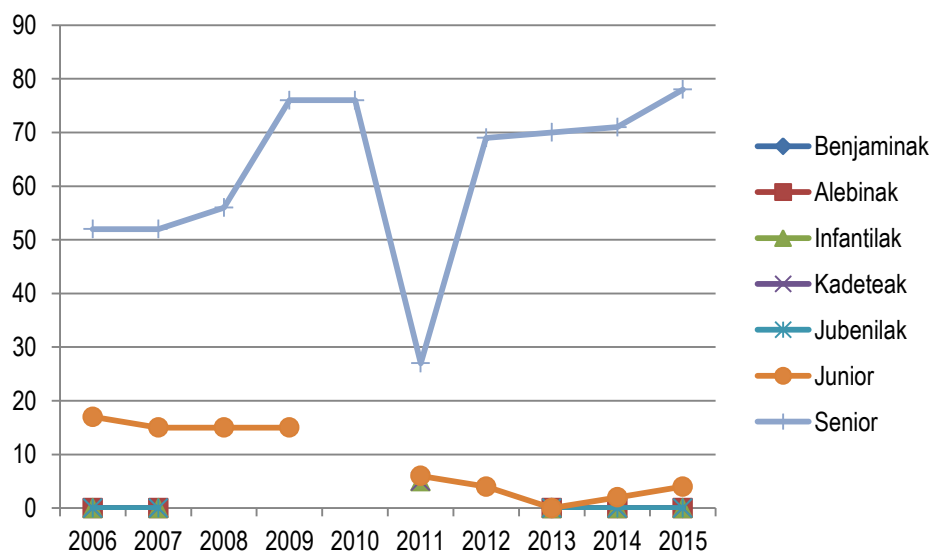
41. Irudia Gizonen tiro olimpiko lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

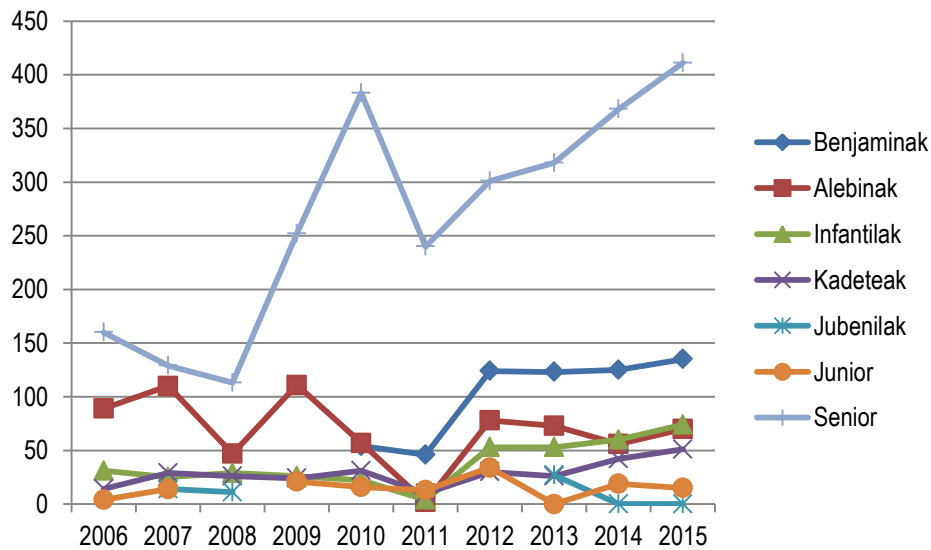
Datuek erakusten dute tiro olimpikoa senior kategorian jokatzen dela, eta batez ere, mutilek praktikatzen dutela.

42. Irudia Emakumeen tiro olimpiko lizentziak kategoriaren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

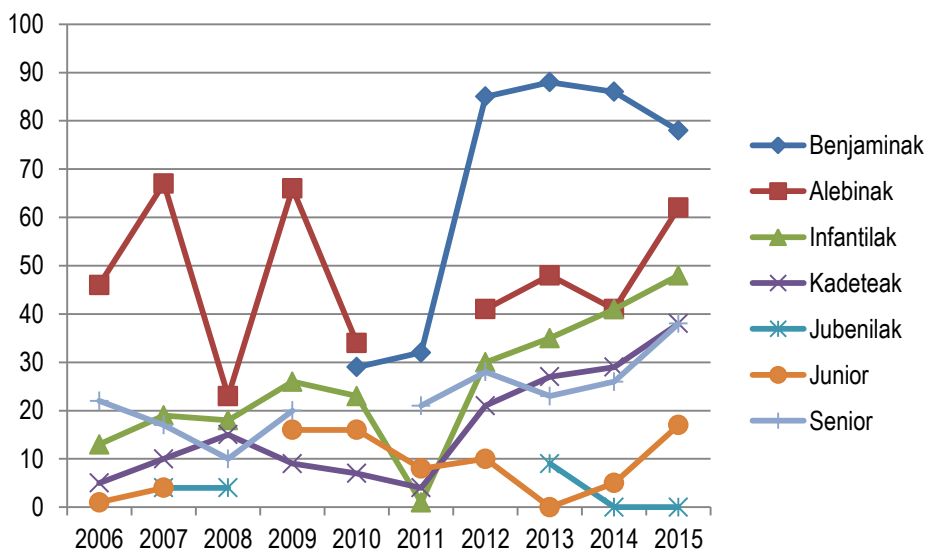
43. Irudia Gizonen triatloi lizentziak kategoriren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Azkenik, triatloi datuek emakumeen parte-hartzean ezegonkortasuna adierazten dute; parte-hartzaile kopuru handiena benjamin kategorian dago. Aldi berean, parte-hartzearen pixkanakako gorakada ikusten da infantil eta kadete kategorietan, eta jubenil kategorian apenas ikusten da parte-hartzerik. Gizonen artean, parte-hartzea egonkorragoa da eta parte-hartze tasa altuenak senior kategorian daude.

44. Irudia Emakumeen triatloi lizentziak kategoriren arabera 2006-2015.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Nafarroako Kirol Jokoen lizentzien eta kirol lizentzien azterketatik eratorritako hainbat ondorio:

- Kirol hastapenak:

- Nafarroako neskak %50 bakarrik hasten da eskola kirolean; mutilen artean ehunekoa %90 da. Nahiz eta kasu batzuetan bi sexuetako parte-hartzaileen kopurua bikoiztua egon daitekeen, izan badira diferentzia nabarmenak mutilen eta nesken arteko parte-hartze kopuruetan.
- Kategoriek aurrera egin ahala, parte-hartzearen pixkanakako beherakada azaltzen da, nahiz nabarmenagoa den neskengan; jubenil garaiko mutilen %50 federatua dago, eta nesken artean %13ra jaisten da ehunekoa.
- Datuek aholkatzen dute Nafarroan kirol hastapen ereduaren azterketa egin behar dela, bai neska-mutilei zuzentzen zaien eskaintzaren egituraketa aztertuz eta bai bi sexuei zuzendutako baliabide material eta giza baliabideak aztertuz, irisgarritasuna sustatzeko, abandonua ekiditeko eta Nafarroako kirol eremuan nesken jarraikortasuna indartzeko.
- Garrantzitsua da komunikazio egokia bermatuko duten erakartze kanpainak burutzea, emakumeak ere ikusgarri bihurtuz.

- Kirol federatua:

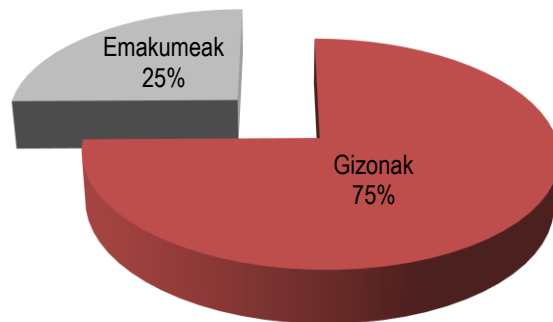
- Federatutako emakumeen proportzioa nabarmen baxuagoa da gizonen aldean; %27 eta %73, hurrenez - hurren.
- Futbola da Nafarroan lizentzia gehien dituen kirola, eta hala ere, hastapenetan txertatuak dauden talde modalitate nagusien artean, berau da emakume parte-hartzaile gutxien dituen modalitatea.
 - Futboleko, saskibaloian eta pilotan federatutako mutilek gizonen lizentzien %34 osatzen dute (%21 futbola, %6 saskibaloia, % 5 pilota). Kirol hauek emakumeen lizentzien %23 hartzen dituzte: %16 saskibaloia, %6 futbola eta %1 pilota.
 - Futboleko lizentzien bilakaeraren azterketak ezegonkortasun handia erakusten du emakumeen parte-hartzean.
 - Datuek agerian uzten dute beharrezkoa dela futboleko emakumeei egiten zaien eskaintzaren egituraketaren azterketa bat egitea.
- Emakume gehienek parte hartzea duten kirolek, aldi berean, egonkortasun handiena erakusten dute kategorian eta denboraldi ezberdinetan. Saskibaloia da adibide argia.
- Hastapen berantiarra duten modalitateetan eta senior kategorian emakumeen parte-hartze kota beste modalitateetan baino altuagoa da. Gomendagarria litzateke kirol hauen eskaintza eta komunikazioa aztertzea.
- Azterketak agerian uzten du Nafarroako kirol jardura federatu guztiaren datu bilketa sakona egiteko beharra.

3.3 Lizentziak estamentu tekniko eta arbitralean

3.3.1 Estamentu teknikoa

Gaur egun Nafarroak 2.474 teknikariren lizentziak ditu, eta horietatik 1.851 gizonenak dira eta 623 emakumeenak.

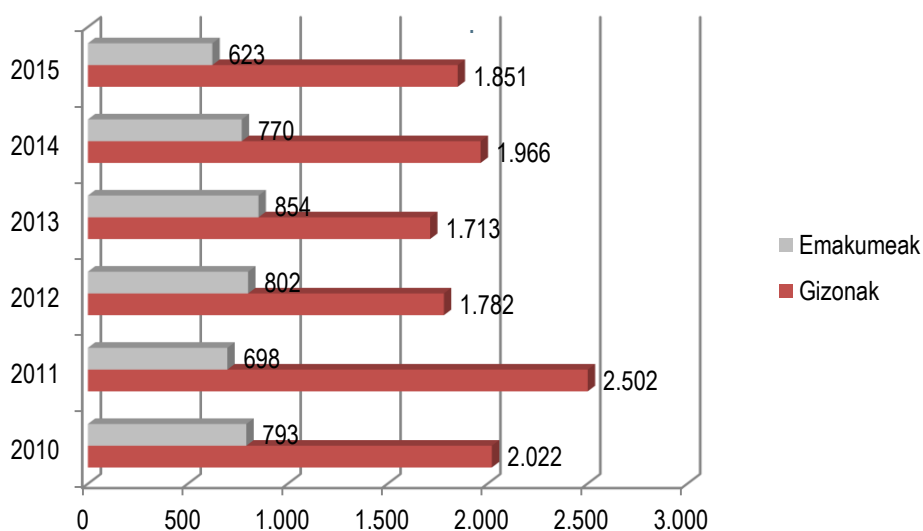
45. Irudia Estamentu teknikoko lizentzien ehunekoa sexuaren arabera 2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Dauden 43 federaziotatik, emakumeak 33tan daude ordezkatuak eta gizonak 38tan. Gizonen lizentzia gehien dituzten kirolak saskibaloia, eskubaloia, futbola, judoa eta igeriketa dira; eta emakumeenak saskibaloia, eskubaloia, gimnasia kirola, patinajea eta igeriketa.

46. Irudia Gizonezko eta emakumezko teknikarien lizentzien bilakaera 2010-2015

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

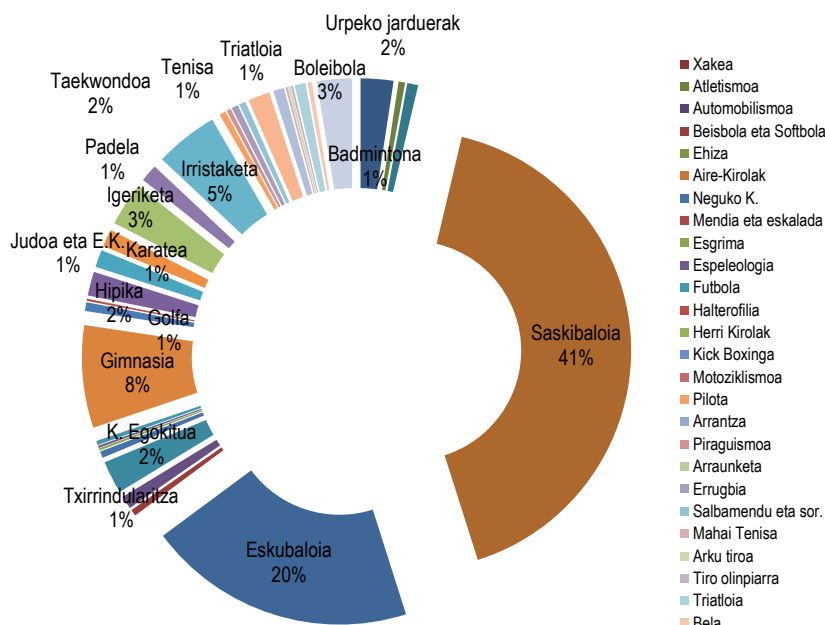
Jarraian datorren taulan estamentu teknikoko lizentziak sexuaren arabera zehazten dira:

4. Taula: Estamentu teknikoko lizentziak sexuaren arabera 2015.

Federazioa	Gizonak	Emakumeak	Guztira
Urpeko jarduerak	32	15	47
Xakea	31	0	31
Atletismoa	25	3	28
Automobilismoa	0	0	0
Badminton	3	5	8
Saskibaloia	586	258	844
Eskubaloia	186	123	309
Beisbola eta Softbola	52	3	55
Ehiza	15	0	15
Txirrindularitza	68	6	74
K. Egokitua	16	15	31
Aire-Kirolak	0	0	0
Neguko K.	7	3	10
Mendia eta eskalada	0	0	0
Esgrima	5	1	6
Espeleologia	8	1	9
Futbola	340	2	342
Gimnasia	4	47	51
Golfa	11	4	15
Halterofilia	7	1	8
Herri Kirolak	0	0	0
Hipika	12	11	23
Judoa eta E.K.	68	8	76
Karatea	28	8	36
Kick Boxinga	9	0	9
Motoziklismoa	0	0	0
Igeriketa	32	20	52
Padela	45	8	53
Irristaketa	57	29	86
Pilota	17	3	20
Arrantza	1	0	1
Piraguismoa	8	2	10
Arraunketa	4	0	4
Errugbia	46	3	49
Salbamendu eta sor.	6	3	9
Taekwondo	29	10	39
Tenisa	29	5	34
Mahai Tenisa	7	1	8
Arku tiroa	14	1	15
Tiro olinpiarra	12	1	13
Triatloia	17	5	22
Bela	3	2	5
Boleibola	11	16	27
Guztira	1.851	623	2.474

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

47. Irudia Emakumezko teknikarien lizentzien banaketa 2015

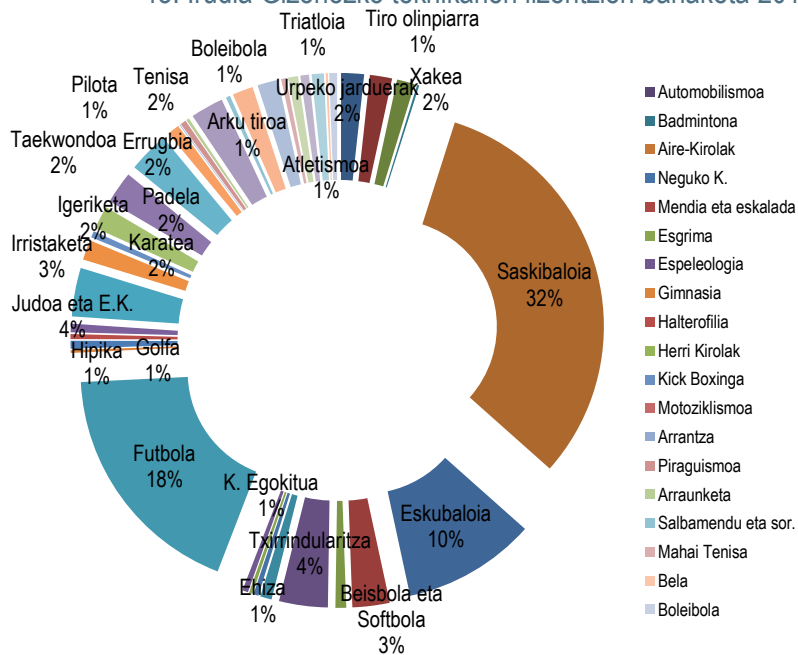

*Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Teknikari gehien dituzten kirolak, bi sexuen kasuan, kirol lizentzia gehien dituzten kirolekoak dira. Salbuespena futbola da, bi emakumezko teknikari bakarrik ageri baitira.

48. Irudia Gizonezko teknikarien lizentzien banaketa 2015.

* Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Estamentu teknikoko lizentzien gainean egin den azterketaren ondorioa:

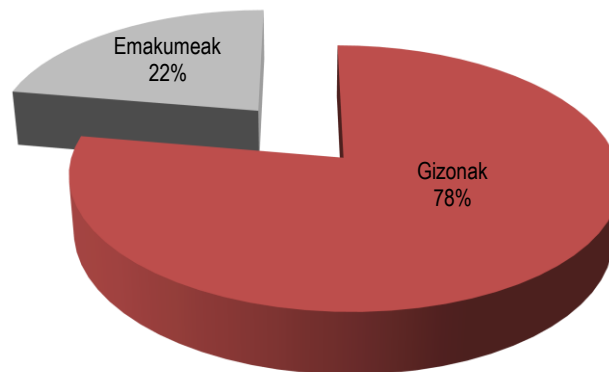
Estamentu teknikoko lizentzien gainean egin den sexuaren eta kirolaren arabeko azterketak agerian uzten du, kirol estamentuan gertatu bezalaxe, emakume teknikariak ez daudela nahikoa ordezkatuak estamentu teknikoan. Aldi berean, datuek erakusten dute federazio batzuk, nahiz kirol lizentzia gehien dituzten kirol modalitateetan egon, (esaterako, futbola), oso emakume gutxi dituztela estamentu teknikoan.

Gomendagarria litzateke klubei ematen zaizkien diru-laguntzetan estamentu teknikoan kontuan hartzea, bai ikuspuntu kualitatibotik eta bai kuantitatibotik; kontuan hartzea kualifikazio eta profesionalizazio maila; ordainsaria; beren rola garatzen duten maila edo kategoria eta abar. Estamentu teknikoan emakumeak egoteak eragina du emakumeek kirola praktikatzeko jarraitzearekin, bai kirolarekiko atxikimenduan eta bai etorkizunean estamentu anitzekin izan ditzaketen loturetan. Zentzu honetan, oinarritzkoa da Nafarroako Gobernutik bai eta federazioetatik estamentu honetan emakumeen presentzia sustatzeko neurriak hartzea.

3.3.2 Estamentu arbitrala

2015ean Nafarroako estamentu arbitralean 1.550 lizentzia zenbatu ziren, 323 emakumeenak eta 1.227 gizonenak.

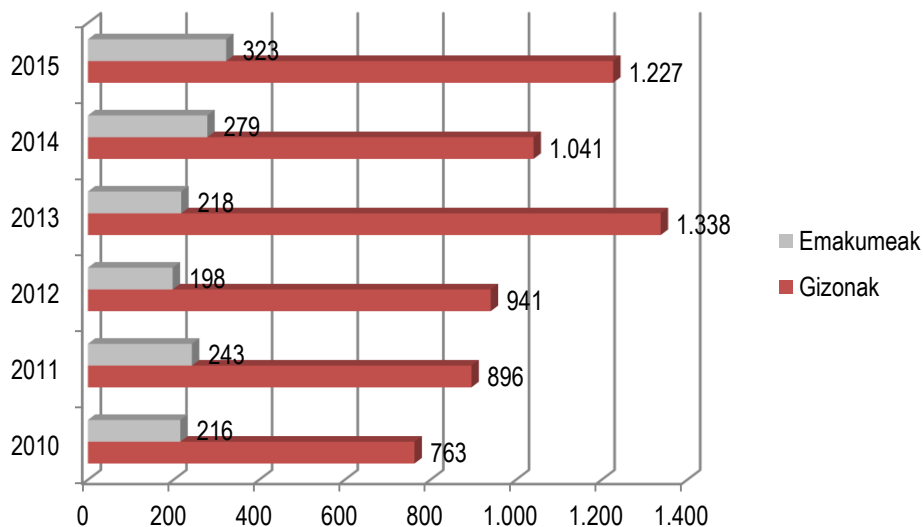
49. Irudia Estamentu arbitraleko lizentzien ehunekoa 2015.

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Emakumeak 49 federaziotatik 23tan daude ordezkatuak eta gizonak 35etan. Gizonezko lizentzia gehien dituzten kirolak saskibaloia, automobilismoa, futbola, motoziklismoa eta pilota dira; eta emakumeenak saskibaloia, igeriketa, taekwondo, atletismoa eta triatlloia.

50. Irudia Gizonezko arbitroen eta emakumezko arbitroen lizentzien bilakaera 2010-2015.

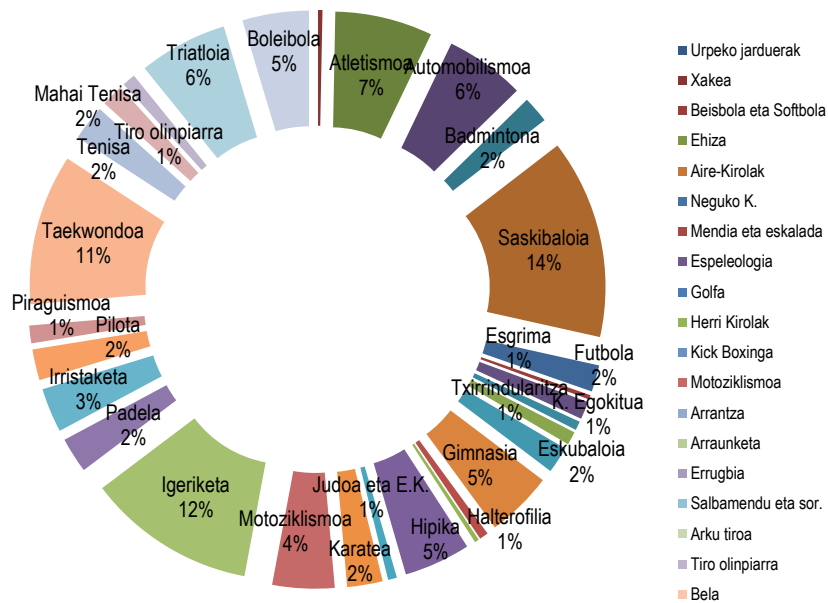
ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

5. Taula Estamentu arbitraleko lizentziak sexuaren arabera 2015.

Federazioa	Gizonak	Emakumeak	Guztira
Urpeko jarduerak	0	0	0
Xakea	14	1	15
Atletismoa	29	22	51
Automobilismoa	129	18	147
Badminton	6	6	12
Saskibaloia	120	45	165
Eskubaloia	32	6	38
Beisbola eta Softbola	24	1	25
Ehiza	3	0	3
Txirrindularitza	18	4	22
K. Egokitua	1	2	3
Aire-Kirolak	0	0	0
Neguko K.	0	0	0
Mendia eta eskalada	0	0	0
Esgrima	10	3	13
Espeleologia	0	0	0
Futbola	275	6	281
Gimnasia	0	15	15
Golfa	6	0	6
Halterofilia	20	2	22
Herri Kirolak	7	1	8
Hipika	15	15	30
Judoa eta E.K.	13	2	15
Karatea	23	8	31
Kick Boxinga	8	0	8
Motoziklismoa	132	14	146
Igeriketa	54	38	92
Padela	17	8	25
Irristaketa	23	10	33
Pilota	85	7	92
Arrantza	3	0	3
Piraguismoa	4	4	8
Arraunketa	2	0	2
Errugbia	5	0	5
Salbamendu eta sor.	0	0	0
Taekwondo	40	34	74
Tenisa	44	8	52
Mahai Tenisa	12	5	17
Arku tiroa	7	0	7
Tiro olinpiarra	22	3	25
Triatloia	19	20	39
Bela	0	0	0
Boleibola	5	15	20
Guztira	1.227	323	1.550

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

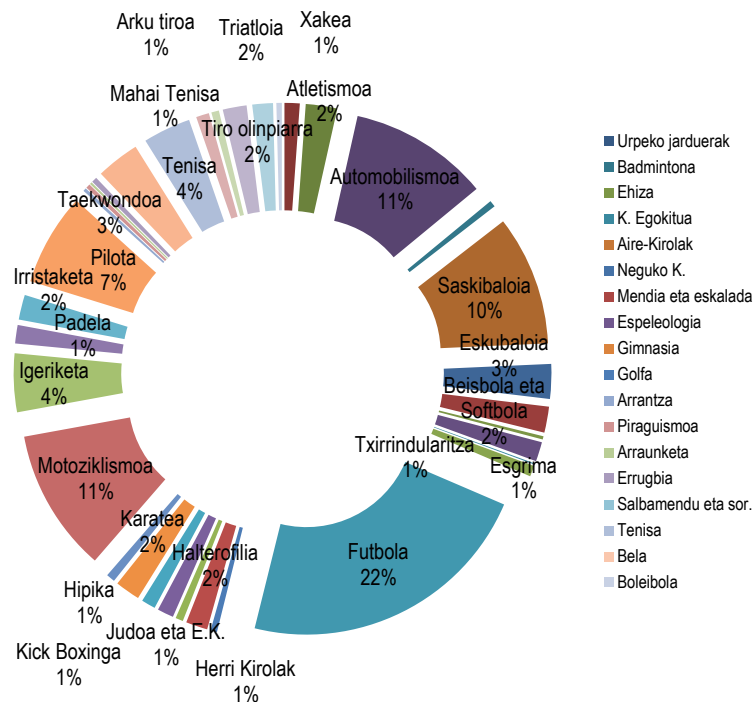
51. Irudia Emakumezko arbitroen lizentzien banaketa 2015

* Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.
ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Emakumezko arbitroen ehuneko handienak, neurri handi batean, emakumezko lizentzia gehien dituzten kirolean daude (saskibaloia, igeriketa).

52. Irudia Gizonezko arbitroen lizentzien banaketa 2015.

* Eskubiko irudian kirolen ehunekoa %1 baino gutxiago da.
ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Estamentu arbitraleko lizentzien gainean egin den azterketaren ondorioa:

Estamentu arbitralean emakumeen parte-hartzea gizonena baino nabarmen baxuagoa da. Kirol lizentziekin gertatzen den bezala, saskibaloiak, igeriketak edo taekwondoak beste kirolek baino emakumezko arbitro gehiago dituzte. Hala ere, gehiengoaren kiroltzat hartuak direnak, futbola edo eskubaloia esaterako, Nafarroan emakumezko kirol lizentzia dezente dituzte, baina, emakumezko arbitroen parte hartze maila beste kirolekin baino askoz baxuagoa da.

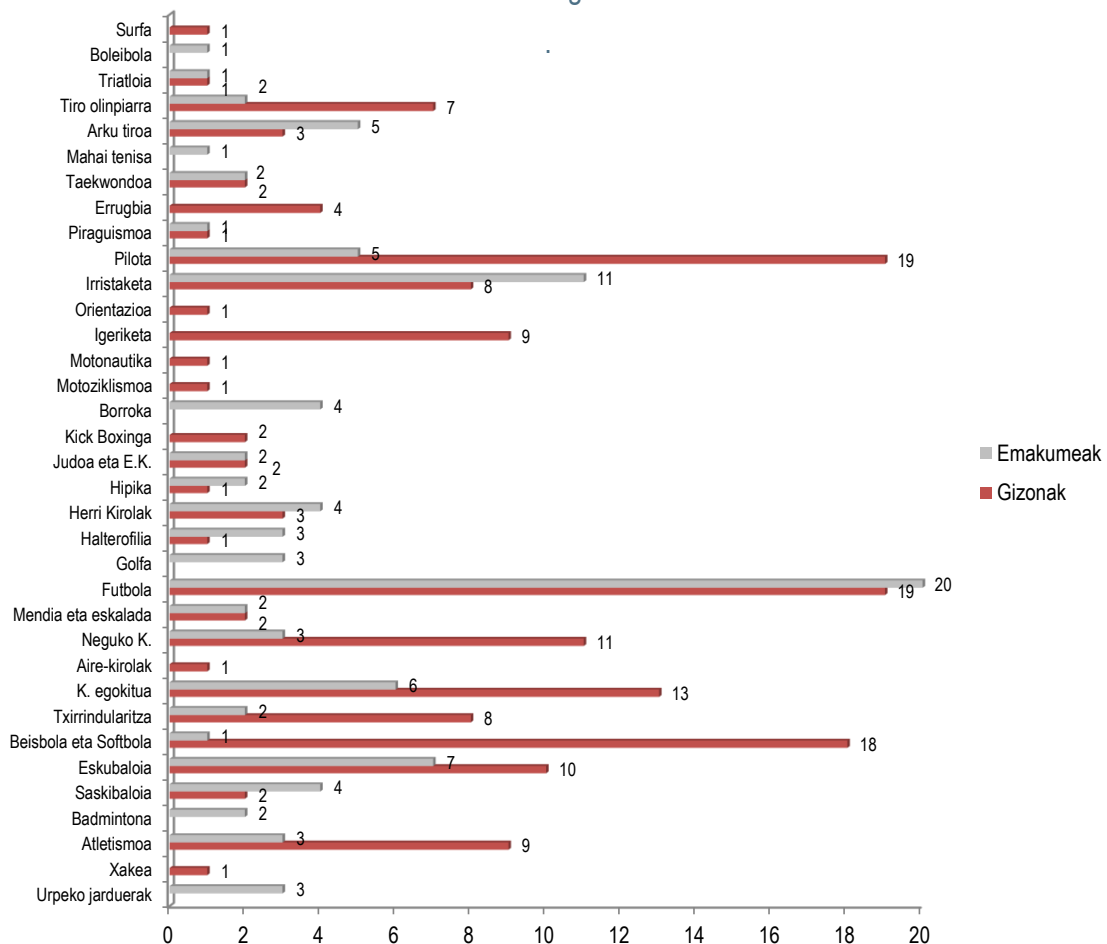
Gerta daiteke arbitroaren irudia inguratzen duen estigmak edo kirol batzuen genero kulturak emakumeak estamentu honetan sartzea eragozteko hesi modukoa osatzea. Edozelan, estamentu teknikoan gertatu bezala, estamentu hau kontuan hartu beharko litzateke Nafarroako kirol federatuen emakumeen parte-hartzea sustatzeko neurriak hartzerako garaian.

Bestalde, datuen azterketak argi uzten du datuen bilketan zorrotasun eta sakontasun handiagoa aplikatzeko beharra, gizon-emakumeek estamentu honetan eta kirol diferenteetan zer rol jokatzen dituzten eta zer neurritan jokatzen dituzten zehaztasun handiagoz ezagutzeko.

3.4 Kirolariak, gizonezko eta emakumezko teknikariak eta goi mailako gizonezko eta emakumezko arbitroak

Martxoak 22ko 37/2016 ebazpenaren arabera, Nafarroan 261 pertsona hartzen dira goi mailako jokalaritzat, 161 gizon (%62) eta 100 emakume (%38). Orotara 35 kirol daude ordezkatuak, nahiz gizon zein emakumeen gehiengoa futbolean dauden, 19 eta 20 kirolari, hurrenez - hurren. Hau datu adierazgarria da, hastapen adinetan futbolean ze neska gutxik parte hartzen duen kontuan hartuz gero.

53. Irudia Nafarroako goi mailako kirolariak 2016.

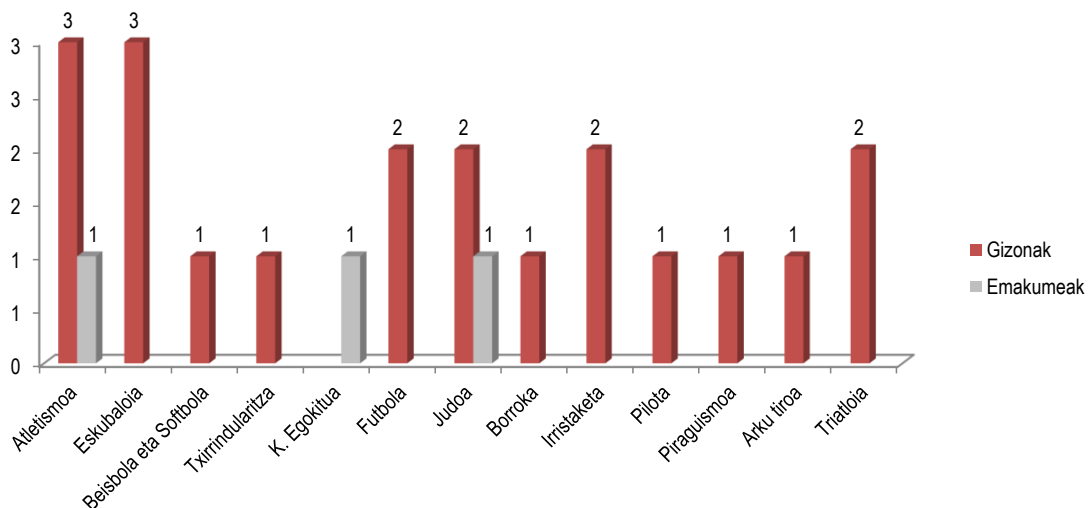
ITURRIA: NKGaren datuen arabera guk geuk sortua.

Goi mailako emakume gehien dituen bigarren kirola patinajea da 11 kirolarirekin, eta jarraian, arku-tiroa eta pilota, bakoitza bost emakumerekin. Gizonen artean bigarren eta hirugarren postua pilotak eta beisbolak dute, 19 eta 18 kirolarirekin, hurrenez - hurren.

Aldi berean, aipatu behar da halterofilia eta borroka bezalako kirolean emakumeen presentzia eskusiboa, tradizioz kultura eta genero egitura maskulinoak izan dituzten arren. Adierazgarria da, halaber, emakumeek ordezkatzan dituzten kirol mota ugariak ikusirik, igeriketan goi mailako emakume bakar bat ez egotea.

Bestalde, estamentu teknikoan kirolen ordezkartza 13ra jaisten da, eta gizonen presentzia (20 entrenatzaile gizon) emakumeena baino askoz altuagoa da (3 emakumezko entrenatzaile).

54. Irudia Nafarroako goi mailako gizonezko eta emakumezko teknikariak 2016.

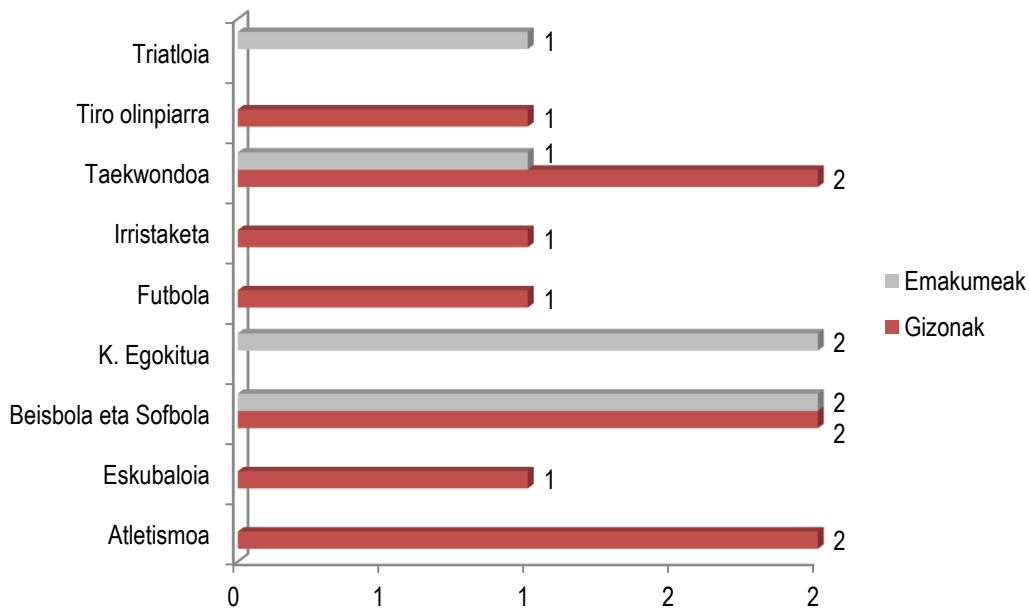

ITURRIA: NKGlaren datuen arabera guk geuk sortua.

Gizonen gehiengoa atletismoan eta eskubaloian dago, hiru entrenatzaileekin. Emakumeak hiru kirolean daude ordezkatuak, atletismoa, judoa eta kirol egokitua; azken hau da, ordezkaturako kirolen artean, gizonik ez dagoen bakarra.

Estamentu arbitralari dagokionez, 9 kirolek 16 emakumezko eta gizonezko goi mailako arbitro batzen dituzte, gizonen presentzia handiagoarekin (10 arbitro gizon) eta (6 emakumezko arbitro). Gizonak 7 kirolean daude ordezkatuak eta emakumeak 3tan: beisbola eta softbola, kirol egokitua, eta triatloia. Nafarroako emakumeek nagusiki praktikatzan dituzten kiroleko bakar batean ere – saskibaloia eta eskubaloia, kasu- ez dago goi mailako entrenatzaile, ezta arbitrotik ere.

55. Nafarroako goi mailako gizonezko eta emakumezko arbitroak 2016.

ITURRIA: NKGLaren datuen arabera guk geuk sortua.

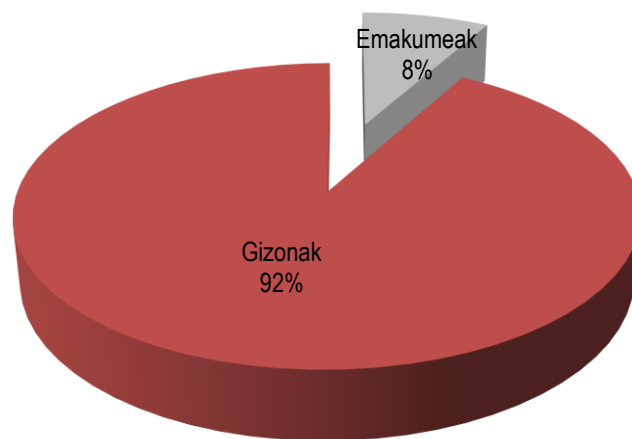
Goi mailako azterketatik ateratako hainbat ondorio:

- Hainbat modalitatetako goi mailako emakumeen presentzia ez da koherentea hastapen adinetako parte-hartze datuekin. Beraz, egokia litzateke emakume hauen kirol ibilbidea zein den ezagutzea hastapenetatik goi mailara bitartean, egungo eskaintzaren egituraketan zer balizko oztopo dauden identifikatzeko.
- Goi mailako emakume entrenatzaile kopurua oso baxua da gizonekin alderatuz gero; eta ez dago emakumerik Nafarroako emakumeek modu federatuan nagusiki praktikatzeko dituzten kirolekin.
- Emakume arbitroen presentzia, kirol minorizatu eta genero kultura eta egitura neutroa duten kirolekin pilatzen da.

3.5.Nafarroako kirol federazioen lehendakaritzak

2016 urte olinpikoan hauteskundeak ospatu dira Nafarroako kirol federazioetan; 42 federaziotatik 37k amaitu dute hautes - prozesua eta emaitzek 34 gizonetzko lehendakari eta 3 emakumetzko lehendakari ekarri dituzte.

56. Irudia Nafarroako federazioen lehendakaritzetan dauden emakumeen eta gizonen ehunekoa 2016.

ITURRIA: NKGIaren datuen arabera guk geuk sortua.

Estamentu tekniko eta arbitralean gertatu bezala, zuzendaritza postuetan emakumeen presentzia gizonena baino askoz baxuagoa da. Emakumeek zuzendutako federazioak badmintona, taekwondoa eta bela dira.

Erabaki postuetan emakumeek parte hartzeak ez du bermatzen kudeaketan genero ikuspuntua txertatzea, ezta emakumeek praktikatutako kirolen sustapen handiagoa ere – horretarako beharrezkoa da postu horietan berdintasun politikak indartzeko sentikortasuna eta ezagutza duten gizon-emakumeak izatea-; edozelan, postu hauetan emakumeak izateak irisgarritasun handiagoaren irudia ematen du eta kirol estamentu diferenteetan emakumeen ikusgarritasuna sustatzen du.

4. NKGlak kirol federatuari ematen dion diru-laguntzaren oinarrien azterketa

Politika publikoen artean, diru-laguntzak tresna oso garrantzitsua dira gastu publikoaren kudeaketan aldaketak eragiteko, eta bereziki, jendartean gizon-emakumeen arteko berdintasuna sustatzeko. Kasu honetan, NKGlak, azaroak 28ko 33/2002 Foru Legean babesturik, zeinak Nafarroako gizon-emakumeen aukera berdintasuna sustatzeko balio duen, genero ikuspuntua txertatu behar du bere ekintza guztietan (1. Artikulua, c atala); eta administrazio testu guztietatik hizkera sexista baztertu behar du (2. Artikulua, b atala).

Beraz, NKGlak bere eskura dauka Nafarroako kirol federatuaren eremuan egiturazko aldaketak garatzeko aukera, eremu honetan diru-laguntzak gizon-emakumeen berdintasuna bermatuko duten jardueretara bideratuz eta emakumeen parte-hartzea sustatuko duten neurriak hartuz.

Nafarroako Gobernuak 17 laguntza-bide eta beka ditu Nafarroako kirol eremuan, 6 diru-laguntza kontzepturen baitan; federazioak; klubak; bertako erakundeak; eskolak; formazioa; eta bestelako laguntzak.

Kirol federatuarekin harremanetan dauden diru-laguntzen azterketa egiteko, eremu honekin modu zuzenean lotuta dauden 9 oinarri aztertu dira genero ikuspuntutik.

Genero ikuspuntutik egin den azterketa, kirolean emakumeen parte-hartzea laguntzera zuzendurik dauden irizpideak identifikatzen zentratu da. Halaber, analisirako baliagarriak izan daitezkeen beste aspektu batzuetan ere zentratu da, zeharka gizon eta emakumeen arteko diferentziak sortzen ez dituztela bermatzeko. Dokumentuotan erabili den hizkera ere aztertu da.

Aztertutako diru-laguntzen oinarriak hauek izan dira:

6.Taula Kirol federatuari loturiko ze diru-laguntza aztertu diren.

Kontzeptua	Diru-laguntza lerroak edo bekak		Zenbatekoa
Federazioak	1	Kirol Federazioak 2016 urterako.	1.799.000,00 €
	2	Kirol errendimendurako programak urtarila - abuztua 2016.	368.246,00 €
Klubak	3	Laguntzak konkurrentzia lehiakorrean izaera nazional edo autonomikoa duten liga ofizialetan parte hartzen duten taldeak dituzten klubei 2015-2016.	1.606.000,00€
	4	Diru-laguntzak kirol klubei konkurrentzia lehiakorrean, maila nazionaleko, nazioarte mailako zein maila autonomiko ez profesionaleko lehiaketetan parte hartzeko, 2015-2016.	294.000,00 €
	5	Diru-laguntzak klubei kirol jarduerak eta ikuskizunak antolatzeko 2015-septiembre 2016.	110.000,00 €
Formazioa	6	Kirol entrenatzaile edo monitore izateko formazio ikastaroak 2016.	30.000,00 €
Bestelako laguntzak	7	Kirol egoiliar plazak Fuerte del Príncipe egoitzan 2016-2017.	--
	8	Diru-laguntza Miguel Indurain Fundazioari.	130.000,00 €
	9	Kirol laguntza.	--

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Aurrekontuetara bideratutako 10 oinarrietatik 8ri zuzentzen zaien zenbatekoa 4.419.346 €koa da, eta diru gehien jasotzen duten lerroak federazioenak (%41) eta ofizialak eta profesionalak ez diren lehiaketetan parte hartzen duten klubak (%36) dira.

Jarraian, diru-laguntza lerro bakoitzaren azterketa aurkezten da eta arreta berezia jartzen da edukien hainbat aspektu aztertzen, hain zuzen ere, diru-laguntzak jasotzen diren lekuetan gizon-emakumeen berdintasuna sustatzeko balio baitezakete. Eta are gehiago, federazio eremuko hainbat estamentutan emakumeen parte-hartzea indartzera zuzendutako proiektu zehatzak bultzatzeko ere balio baitezakete.

7. Taula Kirol federazioei emandako diru-laguntzak.

Azterketan azpimarratzeko alderdiak	Zehatzak, Sustapen eta berdintasunari buruz jada txertatuak	Lengoaia
Orokorra: Eskatzen al dira eta berauek adierazten al dituzte sexu kategoria eta estamentuaren arabera lizentzia kopuruak?	II eranskina, 5 oinarria, promozio jarduerak, 3 apartatua, I Maila: "bereziki emakumeen kirola sustatzeko promozio jarduerak" eta "talde minorizatuak eta kaltetuenei zuzendutako jarduerak. Aplikatu beharreko diru-laguntza: gastuaren %75, aurreikusitako defizitaren mugarekin". Nola baloratzen da emakumeen kirolaren promozioa? Hartzen al dira emakumeak kirol jardueraren batean talde minorizatutak?	El interesado, los solicitantes, el representante, un técnico, los auditores, proveedores, deportistas nacidos, veteranos, primeros clasificados, entrenadores, delegados. Maskulino generikoa.
II eranskina, 2 oinarria, Nafarroako lehiaketen antolaketa, 2 apartatua, b: Dagokion federazioak adostutako tarifen aplikazioa eta NKGLaren aurretik aurkeztuak. Ba al da alderik ordainsarian?		
II eranskina, 2 oinarria, nafarroako lehiaketen antolaketa, 2 apartatua c: inbentariatu ezin den jolas materiala. Bermatzen al da baliabide material hauen banaketa bidezkoa?		
II eranskina, 2 oinarria, Nafarroako lehiaketen antolaketa, 2 apartatua, f: Instalazioen alokairua. Bermatzen al da baliabide material hauen banaketa bidezkoa?		
II eranskina, 4 oinarria, lehiaketa nazionalen parte-hartzea, 3 apartatua: diruz lagun daitezkeen gastuak. Bermatzen al da garaikurren, jolas materialen, instalazioen alokairuaren banaketa bidezkoa eta karteletan berdintasunezko komunikazioa?		
II eranskina, 5 oinarria, promozio jarduerak, 3 apartatua, II Maila: promozio jarduerak, modalitatearen hobekuntza teknikoa hobetzera zuzendutako jarduerak, kirol antolaketarako jarduerak. Bereziki baloratzen al dira emakumeek praktikatzan dituzten modalitateen berregituraketa helburu duten proiektuak?		
II eranskina, 6 oinarria, formazio jarduerak: bereziki baloratzen al da jardueretan emakumeen parte-hartzea?		

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Gaur egun, federazioek beren ohiko jardunean baliabideen banaketa bidezkoa egiten dutela suposatuz (1. lerroa), bai lehiaketen antolakuntzan eta promozio jardueretan eta bai lehiaketen parte-hartzean, federazioek jasotzen dituzten 1.799.000€ren %27k emakumeei zuzendua behar luke. Edozelan, datu hau ez da nahikoa argigarria ez bada benetan emandako diru-laguntzek izan duten genero inpaktua ezagutzen, eta aldi berean, ez baldin bada gizon-emakumeen baliabide banaketarako berdintasun irizpideen aplikazioez nahikoa bermerik.

Lerro honetan diru-laguntza portzentaje handiena duten federazioak saskibaloia eta pilota dira, kopuru osoaren %7 jasoz; eta jarraian futbola %6 jasoz. Adierazi behar da kirol hauetan emakumeen lizentzien ehunekoa %16,9koa dela, %0,7 eta % 5,9% hurrenez hurren. Beraz, gizonekin alderatuz gero, modalitate hauetan baliabide publikoen inbertsioen onura ateratzen duten emakume kopurua oso baxua da, batez ere, pilotan eta futbolekin.

Zentzu honetan, eremu federatuan emakumeen parte-hartzea sustatzera bideratutako politika zehatzek baliabideen inbertsio handiagoa beharko lukete egiturazko proiektu zehatzen bitartez, edo/ eta eremu honetara emakumeen irisgarritasuna eta iraunkortasuna erraztuko luketen hainbat neurriren bitartez.

Bestalde, kirol errendimendurako diru-laguntzen oinarrietan lengoaiarekin zerikusia duten aferak identifikatu dira, nagusiki.

8. Taula Kirol errendimenduko programei emandako diru-laguntzak.

Azterketan azpimarratzeko alderdiak	Zehatzak, sustapen eta berdintasunari buruz jada txertatuak	Lengoaia
---	---	Los deportistas, técnicos o técnicas, beneficiarios, aquellos deportistas, entrenador/a, personal técnico, del/a presidente/a, proveedores. Maskulino generikoa konbinatu dute bikoizketa metodoarekin, barratxoekin eta forma generikoekin.

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Halaber, klubeen konkurrentzia lehiakorrean eta ebaluazio indibidualen oinarrietan ere identifikatu dira, nagusiki, lengoaiarekin eta komunikazioarekin lotutako aferak. Edozelan, gomendagarria litzateke kontuan hartuko diren gizon emakumeen modalitateekin zerikusia duten hainbat irizpide aztertzea eta baita baliabideen banaketa bidezkoa bera ere aztertzea⁸.

⁸ 2016an eman diren diru-laguntzen ebazpenen arabera, ebaluazio indibidualean, nazional kategorian 154 elkarteri eman zaio laguntza; 65 entitatek gizonezkoen lehiaketarako jaso zuten diru-laguntza, 15ek emakumeentzat eta 74k parte-hartze bateratuko elkarreentzat. Konkurrentzia lehiakorrari dagokionez, 77 entitatek jaso zuten diru-laguntza; 49 entitatek gizonezkoen lehiaketarako (4 A1, 23 B1, 17 B2 eta 5 B3); 27k emakumeentzat (1 A2, 9 B1, 11 B2 eta 6 B3); eta 1 parte-hartze bateraturako(B1).

8. Taula Diru-laguntzak klubei konkurrentzia lehiakorrean eta ebaluazio ondibidualean

Mota	Azterketan azpimarratzeko alderdiak	Zehatzak, sustapen eta berdintasunari buruz jada txertatuak	Lengoaia
Konkurrentzia	Bereziki adierazi dira ez profesionaltzat jotzen diren eta diru-laguntza jaso ahalko luketen gizonetzkoen eta emakumezkoen modalitateak. B1 lehiaketak, esparru nazionala: Errugbia, gizonena soilik txertatzen da, egokia al litzateke emakumeena ere gehitzea? A1 eta A2 lehiaketak: kontuan hartzen al dira lehenengo mailako emakumezkoen futbolaren zailtasunak, liga ez profesionala, eta zailtasun ekonomikoak dituzten taldeak?	---	Los deportistas, entrenadores y técnicos, porteros, médico, delegado, jugadores, el presidente y el secretario. Maskulino generikoa.
	II eranskina, diru-laguntzen kalkuluen metodoa, izen-emateetan, lizentzietan, instalazioetan eta kirol materialean egindako gastuaren %100 lagunduko da. Baliabideen eskuratzeko eta banaketak berdintasun ezik ez sortzea ikuskatzen al da?		
Indibiduala	Onuradun diren elkarten betebeharrak, d: Nafarroako Gobernuaren laguntza idatzi iragarki guztietan. Berdintasuneko komunikazioa eskatu publizitatean – lengoia eta iruditegia- ?-.	---	Un técnico, los pilotos, los deportistas, preparador, jugadores, remeros. Maskulino generikoa.

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Kirol jazoerak eta jarduerak lantzen dituzten klubei emandako diru-laguntzen oinarriari dagokienez, komenigarria litzateke zera ezagutzea: diru-laguntzen genero inpaktua zein izan den, diru-laguntzen banaketan diskriminazio egoerak ekiditeko. Aldi berean, badira emakumeak soilik parte hartzen duten kirol jazoerak kaltetu ahalko lituzketen balorazio irizpideak (ikus10. taula).

10. Taula Kirol jarduera eta kirol jazoeretarako diru-laguntzak.

Azterketan azpimarratzeko alderdiak	Zehatzak, sustapen eta berdintasunari buruz jada txertatuak	Lengoaia
Diruz lagundu daitezkeen gastuen artean aurreikusten dira, besteren artean, garrantzitsuak diren kirolari edo kirol taldeen kontratazioa; jarduerak dituen gastuen aurrekontuaren %25 baino altuago ez diren sariak eskudirutan; eta karteletarako eta web orriaren aldaketetarako gastuak. Kontuan hartzen al da sexuaren araberako sarien banaketa ez justua eta berdintasunezko komunikazioa?	---	Día del socio, los colaboradores, jueces, comisarios deportivos, federados, discapacitados.
Jazoeren kalitatea baloratzeko baremo eta aplikazio eta balorazio irizpideetan kontuan hartzen da, besteren artean, hedabideen presentzia. Balizko oztopo emakumezko kirolaren jardueretarako?	Kontuan hartzen da emakumeen parte-hartzea: %50 baino gehiago badira, bi puntu; eta % 80 baino gehiago badira, 4 puntu.	Maskulino generikoa.

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Bestalde, “Fuerte de Príncipe” Kirol Egoitzan plazak esleitzeko diru-laguntzen oinarrian; formazio ikastaroetara zuzendutakoetan eta Miguel Indurain Fundaziorako diru-laguntza nominatiboan oinarrietan, lengoiairekin zerikusia duten kontuak detektatu dira, bereziki. Edozelan, komeni da adieraztea Migel Indurain Fundazioaren beka bat jasotzen duten gizon-emakumeen ehunekoa antzekoa den arren, Egoitzako plaza gehienak gizonek betetzen dituztela⁹.

Formazio ikastaroetara dagokienez, gizonen parte-hartzea emakumeena baino altuagoa da; zehatzago, 2015 eta 2016 kanpainetan, 1 eta 2 mailetako hastapen ikastaroetan emakumeak, hurrenez - hurren, parte hartu duten guztien %22 eta %31 izan dira¹⁰.

⁹ Gaur egun Fuerte Príncipe Egoitzan 12 plaza daude beteta eta 10 gizonek betetzen dituzte. Miguel Indurain Fundazioari dagokionez, gaur egun 51 gizon eta 57 emakume daude bekadun.

¹⁰ 2015ean 363 pertsonak hartu dute parte, 283 gizonek eta 80 emakumek. 2016an 370 pertsonak hartu zuen parte, 255 gizon eta 115 emakume.

11. irudia Egoitzan plaza bat eskatzeko oinarriak, formaziorako laguntzak eta diru-
laguntza Miguel Indurain Fundazioari.

Mota	Azterketan azpimarratzeko alderdiak	Zehatzak, sustapen eta bedintasunari buruz jada txertatuak	Lengoaia
Egoitzan Plazak	Lehentasunaren arabera, goi mailatik hasita gerta al liteke emakumeek gizonezkoek baino zailtasun gehiago izatea goi errendimenduko kirolari teknifikatu eta kualifikatuak izateko?	---	Monitor, entrenador, beneficiarios, del solicitante. Maskulino generikoa.
Formazioa	Gizonezko eta emakumezko teknikarien datuak ikusirik Posible al litzateke emakumeentzat ekintza positiboa txertatzea?	---	Entrenador, los deportistas, deportistas tecnificados, deportistas cualificados, del deportista, todos los deportistas. Maskulino generikoa.
Miguel Indurain Fundazioa			Los deportistas navarros, los deportistas becados, los destinatarios, obligados. Maskulino generikoa.

ITURRIA: www.navarra.es. ataritik ateratako datuekin guk geuk egina

Azkenik, azaroak 13ko 356/2000 Foru Dekretuak, zeinak hainbat kirol jardueren interes soziala arautzen duen, lehen artikuluan ezartzen du interes sozialekoak izenda daitezkeela, besteren artean, “ *kirol maila altua eskaintzen duten jarduerak, herri kirol baten berreskurapena sustatzen dutenak, oihartzun sozial zabala dutenak, herri parte-hartze handia dutenak edo interes sozialerako antzerako egoera azaltzen dutenak, beti ere, Nafarroako Gaztedi eta Kirol Institutuaren arabera*”. Emakumeen kirolak babesleak topatzeko dituen zailtasunak kontuan hartuta, eta eremu honetan ere gizon-emakumeen arteko berdintasuna sustatzeko beharra ikusita, NKG-lak aspektu hau interes sozialerako kirol jardueren artean esplizituki txertatzeko aukera azter dezake.

Diru-laguntzen oinarrien azterketatik ateratako hainbat ondorio:

Beharrezkoa da NKGlak Nafarroako kirol federatuaren eremuan emakumeen parte-hartzea sustatzeko hartu beharreko neurriak ezartzea, eta jarraian, zentzu honetan zerrendatu dituen helburuetara egokitzea diru-laguntzen oinarriak.

Hala ere, bere eskumenen esparruan eta egungo legediaren baitan, bere jarduera guztietan bermatu behar du genero ikuspuntua txertatzea. Helburu honekin, eta diru-laguntzen azterketatik lortutako emaitzen arabera, funtsezkotzat ditugu hurrengoak:

- Diru-laguntzen oinarriak aztertu ezarritako irizpideek zeharkako diskriminazio egoerarik sortzen ez dutela bermatzeko.
- Diru-laguntzen oinarri guztietan lengoaiaren erabilera ez sexista burutu.
- Giza baliabide, ekonomiko eta materialen banaketa bidezkoa bermatu klubek eta federazioek garatutako jarduera guztietan, eta horretarako, beharrezkoak diren kontrol mekanismoak ezarri.
- Emakumeen ikusgarritasunarekin eta lengoaiaren erabilera ez sexistarekin zerikusia duten betebeharrak gehitu.
- Baloratu ze aukera dauden emakumeei zuzendutako kirol eskaintzaren kalitatea egituratu eta hobetuko luketen kirol ordenazio proiektuak aurreikusteko.
- Emakumeen kirol proiektuentzako babesa bermatu.
- Baloratu ze aukera dauden estamentu tekniko zein arbitralean emakumeen presentzia sustatuko duten ekintza positiboetako neurriak txertatzeko.

5. Egungo egoerari buruzko iritzia eta dauden beharrak

Behin Nafarroako eremu federatuaren analisi kuantitatiboa eginda, oinarritzotzat jo genuen eremu honetara lotuak zeuden pertsonen ikuspuntuaren informazioa jasotzea, bildutako emaitzak kontrastatzeko eta pertsona hauek emakumeen parte-hartze handiagoa lortzeko bidean identifikatzen dituzten trabak eta beharrak ezagutzeko.

Helburu honekin, talde dinamika bat burutu zen Emakumezkoen kiroleko Batzordearekin eta Nafarroako Gobernuko Kirol Zuzendaria elkarriketatu genuen. Jarraian, gai honi buruz agertu ziren iritzia aurkeztzen dira eta saio hauetatik eratorritako ondorio nagusiak azaltzen dira.

5.1 Emakumeen Kirol Batzordea

Emakumezkoen kiroleko Batzordearekin parte-hartzaileen arabera, nahiz emakumeek kirolean duten parte-hartzea pixkanaka handitu, oraindik ere bada eremu honetan emakumeen irisgarritasuna eta egonkortasuna baldintzatzen duen osagai soziokulturalik. Faktore psikosozialak agertzen dira, bai familia sozializazioan eta bai eskolen eta federazioen kirol eskaintzaren egituraketan.

Zentzu honetan, aipatutako iritziek adierazten dute Nafarroako eremu federatuan emakumeen parte-hartzea sustatzeko neurri zehatzak ezartzeko beharra. Neurri horiek lau ardatzetan batu daitezke: genero sozializazioa; kirola eskola adinean; federazioak; eta erreferenteak. Jarraian, aipatutako gai nagusiak eta lau ardatzetan identifikatutako beharrak jaso dira:

Genero sozializazioa

- » Emakumeek gehiagotan uzten dute bertan behera.
- » Gaur egun aita-amek ez dituzte itxaropen berberak neskentzat eta mutilentzat. Genero estereotipoek artean ere eragin egiten dute sozializazioan.
- » Espazio publikoaren erabilera mugatuagoa da emakumeentzat; gizonak neurri handiagoan baliatzen dute espazioa kirol jardueren eta jarduera fisikoen bitartez.

Kirola eskola adinean

- » Beharrezkoa da eskola hastapen eredua aztertzea. Hainbat herri multikirol ekimenak aplikatzen ari dira (e.g., Zizur, Berriozar), eta komeniko litzateke eredua birpentsatzea nesken parte-hartze altuagoa lortzeko.
- » Eskolarteko probetan ze neska gutxik parte hartzen duen ikusita, eskaintzan aldaketak burutzea erabaki dute, adibidez, neskentzako bakarrik den 3x3 saskibaloia eskaintza eginez. Hastapen mistoak ez du bermatzen kirol atxikipena.

Federazioak

- » Federazioek beren buruei galdetu beharko liekete ea erakartzea eta promozioa egiten dutenean indar berbera jartzen al duten nesken eta mutilen erakartzean eta ea baliabide berak edo kalitate antzerakodunak bideratzen al dizkieten bi sexuei. Parte-hartzeko aukera berberak bermatu beharko lirateke; eta ahalegin handiagoa jarri beharko litzateke neskak erakartzen, sinergiak bilatuz bai eskolekin eta bai Udalekin.
- » Modalitate guztiek norbere estrategiak definitu beharko lituzkete emakumeen parte-hartzea sustatzeko.
 - Osasunak antolatutako eskolarteko lehiaketa bezalako adibideak eman dira, zeinetan emakumeen parte-hartzeak ez duen 900 parte-hartzaileen %5 iristen; edo entitate berberak egin erakarmen torneoak, zeinetan 63 taldek parte hartu zuen eta 4 bakarrik ziren emakumeenak. 2016ko aurtengo edizioan emakumeen kategoriarako 3x3 modalitatea sortu da neskak parte-hartzea sustatzeko.

- » Egoki irizten denean, euren eskaintza malgutu behar lukete herritar gehiagorengana iristeko eta kirol orientazioa eskaini (hainbat balizko ibilbide diferente – parte - hartzea, errendimendua- adin anitzeko gizon-emakumeentzat).
- Adibidetzat hartzen da piraguismo federazioa, kirolarien behar anitzetara egokitu baitzuen eskaintza.

Erreferenteak

- » Behar-beharrezkoa da estamentu anitzetan emakumeak ikusaraztea eta neskatoek jarraitu eta imitatuko dituzten erreferenteak izatea.
- » Bai federazioek eta bai hedabideek emakumezko kirolariak ikusgarri egin behar dituzte.

Halaber, saioan parte hartu zuten parte-hartzaileek atseginez hartu zuten Nafarroako Gobernuak kirolean emakumeen parte-hartzea indartzeko egin duen apustua, eta bereziki, eremu federatuan egin den apustua.

Identifikatu diren arazoak kontuan izanda, batzorde honek eremu honetan gizon-emakumeen berdintasuna sustatzeko hainbat esku-hartze lerro eskaini zituen:

Ekintza proposamenak

- » Kirol hastapen eredua aztertu, eskolak udalak eta federazioak kontuan hartuz.
- » Federazioetan heziketa eta sentsibilizazio lanak egin, beren elkarteen kudeaketan genero ikuspuntua txertatzeko beharraz jabetzeko.
- » Exijitu federazioei gizon-emakumeei zuzendutako jarduerak berdintasunez sustatzea.
- » Beren-beregi emakumeei zuzendutako promozio jarduera zehatzak indartu.
- » Kirol federazioek emakumeei egiten dieten eskaintza aztertu.
- » Premiatu federazioak estamentu anitzetan emakumeen parte-hartzea indartuko duten estrategiak definitzera.
- » NKGIak dituen komunikazio euskarrien bitartez edo ekitaldi publikoetan emakumeen presentzia sustatuz, ikusarazi emakumezko kirolariak eta estamentu anitzetan daudenak.
- » Premiatu federazioak eta hedabideak emakumezko kirolariak ikusgarri egitera.
- » Bai federazioek eta bai hedabideek emakumezko kirolariak ere ikusgarri egin behar dituzte.

5.2 Nafarroako Gobernuko Kirol Zuzendaria

Nafarroako Gobernuak ikerketa hau egiteko arrazoia kirol eremuan gizon-emakumeen berdintasuna indartzeko beharra eta apustua sentitu izana da. Helburu hau erdiesteko, NKGIak hainbat tresna ditu eskura: egungo legedia; diru-laguntzen oinarriak; eta egungo egoera hobetzeko asmoa duten pertsonen borondatea. Bereziki garrantzitsutzat dute Emakumeen Kirol Batzordearen ekarpenak kontuan hartzea, baita Nafarroan eremu honekin harremanetan dauden pertsonenak kontuan hartzea ere, estamentu guztietan emakumeen parte-hartzea sustatzera bideratutako ekintzak ezartzeko.

Emakumeen eta kirol batzordeak egindako baieztapenen bide beretik, Kirol Zuzendariak onartzen du artean ere badirela gizon-emakumeen berdintasunerako bidea oztopatzen duten estereotipoak. Edozelan, zuzendariak uste du egungo kirol hastapen ereduak ez duela laguntzen estereotipo hauek deuseztatzen, ezta baloreen garapenera eta esperientzia trukaketara bideratutako kirol parte-hartzea lortzen ere. Baikortzat dauka eremu honetan gero eta pertsona kualifikatu gehiago izatea, nahiz beretzat beharrezkoa den kirol hastapena erregulatzeko beharra eta aukera hausnartzea herriko elkarteekin eta eskola adineko kirolaren eremuan ari diren beste erakundeekin batera.

Eskura dituen tresnei dagokionez, uste du diru-laguntzen oinarriak gizon-emakumeen berdintasuna bultzatzeko ahalegin handiagora bidera daitezkeela. Edozelan, uste du, halaber, Nafarroako Gobernua oinarritzko laguntza izan daitekeela federazio eta klubentzat hainbat modalitatetan egiturazko proiektuak garatzeko garaian; edo kirol berbereko klubentzako egitura egonkorak sortzeko garaian – bai ekonomikoki eta bai kirolari dagokionez-, hala, neska-mutilen kirol ibilbidea definitzea ahalbidetuz, kirol batean hasten diren unetik goi maila lortzen duten arte. Horrek guzti horrek, gainera, babesle pribatu eta publiko gehiago lortzeko aukeran lagunduko luke.

Kirol Zuzendariak, halaber, estamentu guztietan emakumeak ikusgarri egiteko beharra azpimarratzen du neskatoek eta beste emakume batzuek erreferenteak izan ditzaten. Zentzu honetan, hedabideetan eta bestelako komunikazio euskarrietan kirol eremuko emakumeen presentzia handitu behar dela uste du.

Azkenik, elkarrizketan aipatutako beste puntu interesgarri bat bada: mugakide diren autonomia-erkidegoen artean sinergiak sortu eta ohiko lehiaketetatik kanpo leudekeen lehiaketa edo kirol jarduera alternatiboak antolatu ahalko lirateke, eta hala, balizko parte-hartzaileen handitzeaz eta dibertsifikazioaz kirol jarduera aberastuko litzateke, ikuspuntu ekonomiko batetik eskuragarriak liratekeen parametroen pean.

6. Erreferentziak

Dokumentazio instituzionala

Nafarroako Gobernurako Akordio Programatikoa. 2015-2019 Legegintzaldia.
http://www.ub.edu/OGC/Navarra_2015_acuerdo.pdf-tik berreskuratua.

B.O.N.: Azaroak 13ko 356/2000 Foru Dekretua, hainbat kirol jarduera interes sozialeko arautzen dituen. 2000ko azaroaren 29an argitaratua.

B.O.N.: Uztailak 15eko 15/2001 Foru Legea, Nafarroako Kirolarena. 2001eko uztailaren 16an argitaratua, 86. zenbakia

B.O.N.: Azaroak 28ko 33/2002 Foru Legea, Nafarroako gizon-emakumeen berdintasun sustapenerakoa. 2002ko abenduaren 13an argitaratua, 50. zenbakia.

B.O.N.: Apirilak 14ko 80/2003 Foru Dekretua, Nafarroako Kirol Elkarteak eta Nafarroako Kirol Elkarten Erregistroa arautzen dituen. 2003ko Ekainaren 4an argitaratua, 70. zenbakia.

European Commission (2014). *Gender Equality in Sport: Proposal for strategic actions 2014-2020*.
Brussels: Group of Experts "Gender Equality in Sport".
http://ec.europa.eu/sport/events/2013/documents/20131203-gender/final-proposal-1802_en.pdf-tik berreskuratua.

Datuak

Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa (2016). Kirol estatistiken urtekaria 2016. Madrid: Idazkaritza Tekniko Orokorra. Dokumentazioen eta Publikazioen Zuzendariordetza Orokorra.
https://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/deporte/anuario-deporte/Anuario_de_Estadisticas_Deportivas_2016.pdf-tik berreskuratua.

Kontsultatutako web orriak

www.navarra.es

www.aventoconsultoria.com